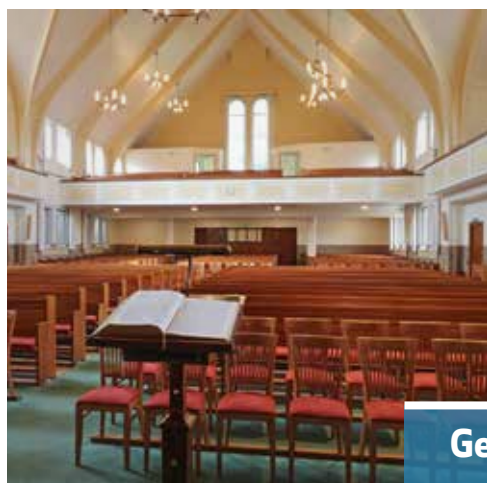

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Kampen

03/10/2019
jaargang 98

nr **01**

Van 1965 tot 1994 wordt de gemeente van Kampen gediend door ds. P. Honkoop. Als hij in 1993 door een ernstige ziekte wordt getroffen, mag hij wel eens over de omstandigheden heen zien: 'We kunnen elkaar niet missen. Maar de Heere heeft me laten zien wat het zal zijn om straks ontbonden te zijn om met Christus te wezen. Dat is verre het beste. Daar zal alles weer op Hem gericht zijn. (...) Enige tijd geleden kwam

er in mijn hart: 'Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen'. Toen dacht ik een ogenblik: Als de Heere dat nu ook voor mijn lichaam zou doen? Hij zou toch volledige genezing kunnen geven? Toen kwam er een droefheid in m'n hart. Dan zou ik weer de wereld in moeten. En dan zal elke dag weer een dag van zonde zijn. Toen was er weer dat heimwee naar een volkomen gemeenschap met Christus'.

Een druipend oog

Wat worden er een tranen geschreid. Tranen omwille van de gevolgen der zonde. Tranen, ach, wie kent ze niet?

Doch mijn oog druipt tot God.

Job 16:20b

En dan te bedenken dat ze het bittere gevolg zijn van de zonde. Immers, in het paradijs waren geen tranen. Daar was alles 'zeer goed'. Daar was geen smart en rouw. Maar door eigen schuld is de zonde met haar bittere gevolgen in de wereld gekomen. Daarom is het dat er vele tranen worden geschreid. En dat veler oog druipt.

Echter, niet elk oog druipt 'tot God'. Daar is immers ook een droefheid der wereld. Die gaat alleen over de gevolgen der zonde. Die droefheid doet afvluchten van God en eindigt in de eeuwige dood. Maar daar is ook een droefheid naar God over de zonde, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. Alleen zulker oog druipt tot God.

Een zee van ramp

Die tranen heeft ook Job leren schreien. Een druipend oog, had Job daar geen reden toe? We lezen dat hij oprecht en vroom was, Godvrezende en wijkende van alle kwaad. En toch heeft een zee van ramp Job met haar golven geslagen. Op een dag werd alles wat hij bezat hem ontnomen: zijn vee, zijn knechten en al zijn kinderen. Denk daar niet gering over! Het ene wee was nog niet weggegaan of het andere kwam. Zijn naam werd werkelijkheid: Job, de aangevochtene! Vele tranen om de gevolgen der zonde heeft Job toen geschreid. Wie zal het onpeilbare leed beschrijven? Wat heeft het oog van Job toen gedropen.

ds. E. Hakvoort,
Norwich

Toch waren dat geen tranen van machteloze woede of opstand. Het waren ook geen tranen alleen om de gevolgen der zonde, maar veelmeer omwille van de zonde zelf. Immers, waren er geen zonden, dan waren er ook geen wonden. Job wordt teruggeleid van de gevolgen der zonde tot haar oorzaak, de zonde zelf. Daarom zegt Job dat zijn oog druipt 'tot God'. In de droefheid naar God valt Job ter aarde, en buigt hij zich neder voor de Heere.

Al blijken zijn vrienden nog zulke nietige en moeilijke troosters, Job wendt zich in zijn droefheid tot de levende God. Zijn oog druipt tot God! Tot Hem Die alle dingen bestuurt naar de raad van Zijn wil. Die alles onder Zijn toelating doet geschieden en Die het daarom niet verkeerd doet. Al getuigde Job van Hem dat Hij hem verbroken heeft met breuk op breuk. Toch druipt zijn oog tot God.

Verkiezend welbehagen

Welk een eeuwig wonder. Hier mag Job de Heere toevallen in al Zijn weg en werk en mag hij het onvoorwaardelijk met God eens worden. Hoe dat mogelijk is? Het geheim daarvan ligt in het verkiezend welbehagen des Vaders, waarin Job van eeuwigheid besloten lag. In het verlossende werk des Zoons, in wie Job mocht getuigen: 'Ik weet mijn Verlosser leeft'. En in het toepassende werk des Geestes, Die Job deze zaken heeft geleerd. Hij is het immers Die het oog doet druipen tot God.

In de wedergeboorte schenkt de Heere een druipend oog. Het oog druipt tot God vanwege de liefde, uitgestort in het hart, tot een onbekende God! Maar de pijl ligt verder. Na de lokkenstijd gaat de Heere voeren in de woestijn. Daar leert Hij in een ontdekkende weg wenen om der zonde wil. Daar druipt het oog tot God, waar wordt ingeleefd: ik heb tegen U o Heere, zwaar en menigmaal misdreven'. Het oog druipt als de nood wordt opgebonden: te moeten sterven, maar niet te kunnen sterven. Daar hebben ze hun tranen 'tot spijsdag en nacht'. Dan vluchten ze schreiend tot God: 'Och Heere, och wierd mijn ziel door U gered'. Hoe komt het ooit in orde tussen God en mijn ziel? In dat druipende oog gaat u God toevallen en wordt u het eens

In dit nummer

4 Commentaar:
Conferentie met
de zendingskerken

11 Toelating tot
predikantenopleiding
in Ecuador

24 Verloren zondaar
voor God

- 2** Een druipend oog
- 3** Het zien op Jezus in Zijn leven [39]
- 5** Generale Synode [1]
- 6** Samen verder [2]
- 7** Al deze woorden [39]
- 8** Blijven in de lijn van Dordt [5]
- 9** 100 jaar De Saambinder [37]
- 10** 'Ik zal u visser der mensen maken'
- 12** Geestelijke strijd in huwelijk en gezin
- 13** Seksueel misbruik in de kerk
- 14** Boekennieuws
- 15** Kerknieuws
- 16** Berichten
- 17** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

Het zien op Jezus in Zijn leven [39]

HOOFDSTUK 4

Isaac Ambrosius

met God, ook als het eeuwig omkomen zou moeten worden. Verstaat u dat reeds?

Zo druipt het oog tot God. Totdat de Heere overkomt en gaat wijzen op Hem, van Wie de profeet getuigt: 'En onze smarten, die heeft Hij gedragen'. Dan gaat de Heere die wenende ziel wijzen op de wenende Borg. Die de smarten der Kerk heeft weggedragen op Golgotha en in Wie de ruimte van zalig worden, wordt aanschouwd. U zegt: dan wordt het druipende oog gedroogd. Integendeel! Dan druipt het oog des te meer tot Hem, Die hun ziel gaat liefkrijgen. Het druipt ook tot Hem, opdat 'ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding! Het druipt niet alleen in de bekommering onder de wet, maar ook in bekommering onder het Evangelie. Het druipt, omdat de weg is ontsloten, maar de ziel weet niet hoe daar te komen!

Stille verwondering

En hoe meer waarde Hij voor de ziel krijgt, hoe meer het oog druipt tot God. Nu ook in stille verwondering vanwege Zijn goedheid voor zo één als ik ben. Ja, hoe meer Hij gekend wordt, hoe meer het oog druipt tot God van verwondering: waarom was het op mij gemunt? Hoe meer het oog tot God druipt van verlangen om meer van Hem te leren kennen.

Doch mijn oog druipt tot God. Dat wordt op aarde nooit verleerd. Niet alsof dat altijd zo levendig is. Integendeel, maar de Heere weet ze wel weer op die plaats te brengen. Want het oog druipt - ook na ontvangen genade - tot God omwille van de overgebleven zwakheid die nog tegen onze wil in ons is overgebleven; omwille van mijn verdorven bestaan, en omwille van de gevolgen van de zonde. Het oog druipt tot God om meer en meer te leren sterven aan onszelf en Gode te mogen leven. Om in Hem gevonden te worden.

Lezer, waar druipt ons oog naar? Naar de wereld en haar begeerlijkheden? Dan zal het einde daarvan zijn: eeuwig wening en knersing der tanden. Gelukkig dat volk, wier oog aan deze zijde van het graf leerde druipt tot God.

Hier is het menigmaal weeklacht en geschrei. Maar spoedig doet de Heere het voor eeuwig veranderen in een blijde rei.

5. Van het grote verschil, of wij niet gerechtvaardigd zijn alleen door Christus' lijdende gerechtigheid, zonder enige aanmerking van de door Hem volbrachte rechtvaardigheid.

2. Indien Christus door Zijn gelijkvormigheid aan de wet, de wet voor ons voldaan heeft, dan zijn wij gerechtvaardigd door Zijn hebbelijke en dadelijke gerechtigheid, en niet alleen door Zijn lijdelijke gerechtigheid. Maar Christus heeft door Zijn gelijkvormigheid aan de wet, de wet voor ons voldaan, want zo lezen wij: Hij is ons geboren (Luk. 2:11).

'Hij is geworden onder de wet voor ons' (Gal. 4:4, 5). Voor ons heeft Hij Zichzelf geheiligd; om onzentwil heeft Hij de wil Gods gedaan (Joh. 17:19). 'Toen sprak Ik: Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God! In welken wil wij geheiligd zijn' (Hebr. 10:7-10).

Hiertegen zijn verscheidene uitvluchten, zoals:

1). Dat Christus de wet gehoorzaam of gelijkvormig geweest is, zoals dat behoorde, voor Zichzelf. Christus, zeggen zij, voor zoveel Hij mens was, was gehouden de wet voor Zichzelf te gehoorzamen. Antwoord: Dit zeggen vermindert het verdienen van Zijn gehoorzaamheid en waardigheid van Zijn Persoon. Zijn verdienen - want indien Zijn gehoorzaamheid een schuldige plicht was geweest, dan zou die niet verdienend geweest zijn (Luk. 11:10). En als dit waar is, zo hebben wij geen recht tot de hemel. De waardigheid Zijns Persoons - alsof Hij het nodig had voor Zichzelf te gehoorzamen, of dat Hij door Zijn gehoorzaamheid in Zichzelf enigszins was verbeterd geworden. Och, dat deze mensen wilden gedenken dat de Persoon Die de wet gehoorzaam geweest is, niet alleen een mens, maar ook God was en is. Christus heeft de wet voldaan, niet alleen als mens, maar als God-mens, als Middelaar; en daarom: Zijn bloed was Gods bloed (Hand. 20:28), zo was Zijn gehoorzaamheid ook Gods gehoorzaamheid. 'Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn (...). En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelve vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, of tot op den dood' (Filip. 2:6, 8).

2). Wenden zij voor dat, als Christus de wet voor ons gehoorzaam geweest is, opdat wij door Zijn wet zouden gerechtvaardigd worden, dan hebben wij voor onszelf niet van node de wet te gehoorzamen. Maar het gevolg is ongerijmd, daarom ook het voorgaande. Antwoord: Wij hebben niet van node de wet te gehoorzamen om daardoor gerechtvaardigd te worden, want dat is vanwege het vlees voor ons onmogelijk. Daarom heeft onze Zaligmaker dat voor ons volbracht. Doch daaruit volgt niet dat wij niet zouden mogen arbeiden om de wet tot andere doeleinden te gehoorzamen, om onze dankbaarheid te betuigen, om onze broeders te stichten, om onszelf te verzekeren van onze rechtvaardigmaking en zo onze roeping en verkiezing vast te maken.

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Conferentie met de zendingskerken

Daags na de Synode is ook ditmaal met de afgevaardigden uit Papoea en Nigeria een bezinnende conferentie gehouden. Deze conferenties zijn van groot belang voor het inhoudelijke contact met de zendingskerken.

ds. G. Clements,
Gouda

Synode Nigeria

Deze keer was het thema 'Het werk van de Heilige Geest in de prediking'. Daarover werd een viertal lezingen gehouden door predikanten uit alle deelnemende kerken. Tijdens de discussies bleek hoezeer onze zendingsgemeenten in Afrika worstelen met de zuigkracht van de Pinksterkerken. Steeds weer gaan doopleiden over naar deze kerken. De sobere eredienst van de reformatorische kerken wordt door de jeugd als saai ervaren, zo bleek bij navraag. Samenkomsten in de Pinksterkerken worden opgevrolijkt met moderne Afrikaanse muziek. Men wordt genodigd om tot een geloofskeus te komen. Deze oproep wordt kracht bijgezet door genezingen en de belofte van materiële welvaart.

Tijdens de gesprekken hebben wij de overzeese broeders bemoedigd door te benadrukken dat een goede Schriftuitleg veel langer standhoudt. Zij moesten dat bemen. Meermalen hebben ze zien gebeuren dat jonge mensen na enige tijd toch weer terugkeerden.

Gereformeerde zending

Het is echter niet alleen de sobere sfeer die de reformatorische kerken verweten wordt, maar vooral ook de inhoud. Pinkster-

en opwekkingstheologen beweren dat het calvinisme een rem zet op alle zendings- en evangelisatieactiviteiten. Waarom zullen wij zielen voor Christus werven, als Hij toch alleen voor de uitverkorenen gestorven is? Een vraag die ook in ons land klinkt, maar die geen recht doet aan de Bijbelse boodschap.

De eeuwenlange zendingsgeschiedenis laat juist onder de gereformeerden een grote zendingsijver zien. Calvin die zich erg beijverd heeft om het Woord te prediken in verschillende delen van Europa. Ook heeft hij pogingen ondernomen om zendingen uit te zenden naar Brazilië. In de eeuwen daarna zijn vele bekende calvinistische zendingen uitgegaan, met gevaar van hun leven: John Elliott, David Brainerd, de Nederlander Frelinghuysen, Jonathan Edwards, George Whitefield en William Carey. En laat ons niet vergeten hoe Gisbertus Voetius († 1676) zich heeft ingezet voor zending wereldwijd.

Gereformeerde leer

Dan nog blijft de vraag op welke wijze de calvinistische en Bijbelse leer bemoedigt tot de wereldwijde zendingstaak. We noemen drie leerpunten en onderbouwen deze met de woorden van Christus Zelf.

Het eerste calvinistische leerpunt is onze 'totale verlorenheid' en de noodzaak van de wedergeboorte. Christus sprak hierover tot Nicodémus in Johannes 3:3: 'Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien'. Nicodémus was een godsdienstig mens. Hij voelde zich aangetrokken tot Jezus vanwege de tekenen die Hij deed. Maar met al deze belangstelling stond hij nog buiten Gods Koninkrijk. Hij moest wederom geboren worden.

Hetzelfde zien we gebeuren bij de charismatische kerken. Zij krijgen veel belangstelling vanwege genezingen en wonderen. Deze tekenen geven de Afrikaanse mens hoop. Na enige tijd volgt de teleurstelling en terugval in het oude zondaarsleven. Religieuze emotie heeft het hart niet bekeerd.

Het tweede calvinistische leerpunt is de 'onwederstandelijke genade'. Christus spreekt hierover in Johannes 6:37: 'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen'. Predikers behoeven de boodschap van vrije genade niet aantrekkelijk te maken. Zij zijn geroepen op sobere wijze het Woord te verkondigen. Christus heeft aan de prediking van het Woord Zijn onmisbare zegen toegezegd.

Ik herinner mij een Afrikaanse man, Sunday geheten. Hij was overmatig aan de drank verslaafd. Eens zat hij neer onder de prediking. Hij hoorde dat dronkaards het Koninkrijk Gods niet zullen beërven (1 Kor. 6:10). Zijn hart werd erdoor verootmoedigd. Nadien kwam hij trouw in de kerk. Het verlangen naar de drank bleef echter sterk. Hij wist maar één manier om van deze drankduivel verlost te worden. Hij was de Engelse taal machtig en luisterde met zegen naar preken van onze predikanten uit Amerika. Later is hij ouderling geworden.

Het derde leerpunt van het calvinisme is de 'particuliere verzoening'. Christus zegt in Johannes 10:15: 'Ik stel Mijn leven voor de schapen'. Christus' dood is wel overvloedig genoegzaam tot verzoening van de zonden van de hele wereld, maar Hij stierf alleen voor de Zijnen. Charismatische kerken beweren dat Christus voor alle mensen gestorven is. De beslissende stap tot behoud moet van onze kant komen. Maar dan is er voor het zendingswerk geen enkele hoop en verwachting. 'Wie heeft onze prediking geloofd?' Christus' offer is persoonlijk gebracht. Hij draagt zorg voor dat ene schaap in het ravijn. Laat dat onze broeders overzee tot bemoediging zijn. 'Hij doet naderen' (Ps. 65). De vrucht is een schare 'uit alle natiën, en geslachten, en volken, en talen'.

Onze synode kwam bijeen

'God, de HEER' regeert.' Dat waren de eerste woorden uit de mond van de afgevaardigden naar onze Generale Synode van 2019. Dit eerste couplet van Psalm 99 immers gaf ds. J.J. van Ekeveld op als openingspsalm van de bidstond. Boven alle vergaderingen staat zo de belijdenis dat mensen kerk en wereld niet regeren, maar de Heere.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Op dinsdag 10 september had de bidstond plaats in Barendrecht. Aagtekerke was roepende kerk voor de synode, maar Aagtekerke ligt wat ver in Zeeland om daar de bidstond te houden.

Tijdens de bidstond stond het werk van God Drie-enig centraal. Naar aanleiding van Openbaring 5:1-5 preekte ds. Van Ekeveld over het boek van Gods raad en over de overwinning van het Lam. Niemand kan het boek van Gods raad openen, maar Christus ontving die bevoegdheid. Hij is zowel de Leeuw uit de stam van Juda als de Wortel Davids. De bediening uit deze Christus is nodig om te dienen in ootmoed en Godsvreze. Ds. Van Ekeveld legde de indringende vraag aan het hart of er een volk is dat uitziet naar Zijn komst én naar Zijn wederkomst.

Het was de laatste keer dat ds. Van Ekeveld de bidstond leidde. Het voelde als een afscheid. Als emeritus predikant is hij geen afgevaardigde meer naar kerkelijke vergaderingen. En dus kon hij geen leiding meer geven aan de synodale vergaderin-

gen. Zeven keer mocht hij dat in rust, helderheid en samenbinding doen. Mensen zijn voorbijgangers.

Kracht en bevoegdheid

De daadwerkelijke opening van de synode stond in hetzelfde teken als de bidstond. Nu waren de eerste woorden die werden gezongen 'De HEER' regeert, de hoogste Majesteit'. Ds. A.P. Baaijens sprak over Matthéüs 28:18. De macht die Christus als Middelaar kreeg, is de bevoegdheid om alles te doen wat Zijn Kerk ten goede komt. Hij draagt zorg voor de verkondiging van het Woord, voor het ambtelijk werk en voor de vrucht. De Aagtekerkse predikant wees op alles wat op de gemeenten afkomt. De afwijking van de Heere en Zijn dienst geeft veel zorgen en verdriet. Maar, er is hulp besteld bij een Held.

De aandacht rond de synode gaat vaak uit naar de onderwerpen uit het rapportenboek, de instructies vanuit de Particuliere Synodes en de appelzaken. Juist daarom is het goed om stil te staan bij de momenten dat de psalmen klonken en Gods Woord

openging, rond de maaltijden en aan het begin en einde van een synodedag. Niet zelden sloten psalm en schriftlezing nauw aan bij de besprekingen. Zo waren het verbindende elementen in de vergadering. We zongen de psalmen 20:4; 25:2; 27:2; 38:21; 80:11; 86:5; 106:24; 119:45 en 132:12 en lazen Psalm 8; 106:39-48; 119:33-40 en Romeinen 12:1-8.

Nood en worsteling

Tijdens de opening van de tweede synodedag mediteerde ds. P. Mulder over Jeremia 14:19-22. Het oordeel was onafwendbaar, het volk stond op het punt weggevoerd te worden. Ook Nederland wil door middel van wetgeving zonden legaal maken. Velen willen dat in het onderwijs bepaalde zonden niet meer als zonde worden genoemd. Toch bleef Jeremia in gebed voor het volk. Hoe betrouwelijk was zijn omgang met de Heere. Maar hij beleed en beleefde de schuld. De profeet had niet zomaar houvast, het was een worsteling. Vanuit Gods verbond kreeg hij vastigheid. De kracht van Gods verbond is verbonden aan de prijs die Christus betaalde. Hij stond op, Hij leeft en bidt voor Zijn Kerk. Daarom is de Kerk wel bewaard in de armen van God de Vader en de machtige Middelaar. De synodepreses sprak de wens uit dat we over deze zaken mogen spreken in kerk, gezin én in de wereld om ons heen.

Locatie en leiding

Het was voor de afgevaardigden wennen om geen koers te zetten naar Utrecht, maar naar Gouda. De Goudse koster met zijn team zorgde er echter voor dat het wennen snel lukte. De ontvangst en de verzorging waren prima. Het geluid kostte wat hoofdbreken en regelwerk, maar ook daar werden oplossingen voor bedacht. Ook het kerkelijk bureau zet zich volledig in om de synode gesmeerd te laten verlopen.

Van de zeven moderamenleden waren er zes vertrouwde gezichten, al schoven er wat functies op doordat een nieuwe preses gekozen moest worden. De synode koos ds. P. Mulder tot preses en ds. A. Schreuder tot assessor-preses. De drie scriba's zijn achtereenvolgens ds. G.J.N. Moens, ouderling A.G. Bregman en ondergetekende. De ouderlingen K.H. de Heer en S. Boogaard zijn als quaestores verantwoordelijk voor de financiën. De stemmingen verliepen vlot, zodat de vergadering bijtijds aan de afwerking van de agenda kon beginnen.

(wordt vervolgd)

Samen verder [2]

In een vorig artikel hebben we enkele dingen op een rij gezet over de per 1 januari 2018 geldende **Wet Beperkte gemeenschap van goederen**. Wie sinds die datum in algehele gemeenschap van goederen wil trouwen, moet vóór de trouwdatum bij de notaris een akte van huwelijkse voorwaarden tekenen. Anders is er sprake van beperkte gemeenschap van goederen. Zijn er naast de praktische overwegingen ook Bijbelse lijnen te trekken? Daarover denken we in dit artikel na.

ds. R.A.M. Visser,
Apeldoorn

Alle nadruk valt op de totale levenseenheid.

Het Oude Testament

In het Oude Testament vinden we een heel ander systeem van eigendom en bezit dan wij vandaag kennen. De HEERE was de Koning van Israël. Hij was de Eigenaar van het land en verdeelde dat via het lot onder de stammen van Israël. Het op die manier toegewezen deel mocht niet vervreemd worden of buiten de familie terecht komen. Meerdere wetten van het Oude Testament regelden dat, denk slechts aan Numeri 27 en 36. Wanneer iemand overleed zonder mannelijke erfgenamen, ging het land over op de dochters. Deze moesten dan trouwen binnen de eigen stam, zodat hun deel niet overging naar een andere stam. Als een eigenaar kinderloos stierf, verviel de erfenis aan zijn broers, ooms of naaste verwanten. De leviraatswet wilde dat een kinderloze

weduwe gehuwd werd door haar zwager, om op die manier voor de overleden broer nakomelingen te verwekken, maar ook om vervreemding van familiebezit te voorkomen. Als een landeigenaar vanwege schuld een oplossing zocht, kon hij zijn land niet zomaar verkopen. Hij verkocht de opbrengst, terwijl in het jubeljaar zijn bezit weer bij hem terug moest keren. We zien echter ook dat het huwelijk in het Oude Testament een verbond voor het leven was. In verband met de vrouw wordt het huwelijk 'het verbond van haar God' genoemd (Spr. 2:17), en zij 'de vrouw van uw verbond' (Mal. 2:14). God haat het verlaten (Mal. 2:16), het (echt)scheiden dus. Pas toen Mozes de ongeordende situatie na de uittocht wilde begrenzen, liet hij toe aan mannen die toch hun vrouw verstootten om haar een scheidbrief te geven, zodat ze niet van overspel beschuldigd kon worden. Waarbij zij waarschijnlijk toch nog een zekere aanspraak hield op een deel van de bruidsschat en op datgene wat van ouders werd gekregen.

Het Oude Testament kent dus niet zonder meer een met onze situatie vergelijkbare wettelijke gemeenschap van goederen, maar gaat wel uit van een huwelijk als 'een verbond voor het leven'.

Het Nieuwe Testament

De Heere Jezus ging in het Nieuwe Testament in op de kwestie van de scheidbrief. We lezen in Matthéüs 19:9: 'Hij zeide tot hen: Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten u toegelaten uw vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het also niet geweest'. Daarmee wordt duidelijk dat de lijn van een huwelijk als 'verbond voor het leven' ook gold in de tijd van het Nieuwe Testament.

Wat betreft vragen over gemeenschap van goederen letten we vooral op wat Paulus in Efeze 5 zegt over de verhouding van man en vrouw binnen het huwelijk: ze zijn gelijkwaardig, maar niet hetzelfde. Paulus benadrukt de eenheid van man en vrouw als één lichaam, waarbij de man het hoofd en de vrouw de romp is. Deze helften kunnen niet zonder elkaar, alleen samen zijn ze compleet. Alle nadruk valt op de totale levenseenheid. Alles samen dus.

Wat nu?

Deze Bijbelse gegevens maken duidelijk dat je aan de ene kant voorzichtig moet zijn om al te absolute uitspraken te doen. 'Voor zover er voorbeelden te vinden zijn in de Bijbel, moeten we bedenken dat de sociale, culturele en economische omstandigheden in die tijd heel anders waren dan

tegenwoordig', zo merkte C.S.L. Janse terecht op (De Saambinder, 15 maart 2018). Vanuit de Bijbel is wel de duidelijke principiële lijn: het huwelijk als 'een verbond voor het léven'. Waarbij het aangaan van een huwelijk in algehele gemeenschap van goederen deze totale levenseenheid het dichtst benadert.

Laat ik deze artikelen besluiten met twee opmerkingen.
Als eerste: diegenen voor wie deze kwes-

tie belangrijk is, moeten zich tijdig laten voorlichten, liefst door een notaris met een Bijbelse visie op het huwelijk. In ieder geval door iemand die aanvoelt waarom dit voor ons van wezenlijk belang is. In een dergelijk gesprek kan het kostenaspect van zo'n akte aan de orde komen, maar ook de vraag of er nog andere zaken geregeld moeten worden, bijvoorbeeld een testament. Als tweede: na alle meer zakelijke overwegingen mogen we het belangrijkste niet vergeten. Dat is de vraag of wij een huwe-

lijk aangaan 'in den Heere'. De Heere Jezus benadrukte dat 'die twee waren één zullen zijn'. In algehele gemeenschap! Een aards huwelijk is groot. Het hemelse huwelijk is alles. 'Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit ziende op Christus en op de gemeente' (Ef. 5:32). Deze hemelse Bruidgom had werkelijk álles over voor Zijn bruidsgemeente. Laten we dat meenemen in onze besluitvorming.

(slot)

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [39]

Hoe kom ik er aan? Zó dus niet

TIEN GEBODEN VOOR ONS

Wat wil God niet, als het om het verwerven van bezit gaat?

W e volgen ons troostboek in Zondag 42. Gods heilige afschuw is gericht tegen bezit dat verkregen is:

- door 'stelen en roven', wat de overheid behoort te straffen. Dit zijn de grove praktijken die hopelijk iedereen verfoeit. Dan zet onze Heidelberger echter geen punt. Terwijl velen dat in de praktijk wel (schijnen te) doen. De uitleg gaat verder met: '...maar Hij noemt ook dieverij...'. Met Góds norm zijn we zomaar niet klaar. We moeten ook niet proberen om ons daar gemakkelijk vanaf te maken. God maakt eerlijk en Hij houdt eerlijk.
- door sluwe praktijken en verborgen pogingen, waardoor we onszelf ten koste van de naaste verrijken. De Alwetende houdt dit dus ook voor diefstal. Antwoord 110 verplaatst ons naar het handelsverkeer van de 16de eeuw: '...of schijn des rechts, als vals gewicht, el, maat, waar, munt...'. De zaken waren toen door het munt- en ijkwezen niet zo goed geregeld als nu. Maar in de handel en de economie van onze tijd geldt

'onder schijn des rechts' nog steeds. Dit kan gebeuren via handige trucjes en slimmigheden van het vak. We noemen dat misschien slim of sluw, net langs het randje. Maar hoe oordeelt Gód daarover? Elke beroepsgroep weet wel wat de schaduwzijden ervan zijn, die samenhangen met het achtste gebod. Het gaat er niet om of ménsen ervan weten, of het uitkomt of niet. Want Gód weet het en Hij komt er zeker op terug. In ieder geval zal er nooit zegen kunnen rusten op bezit, dat op deze manier verkregen is. In een corrupte samenleving, waarin liegen en bedriegen levensregel is, waakt de Heere over het bezit van onszelf en van onze naaste. De Heere maakt toch oprecht van hart en... wandel? Blijkt het geestelijk leven niet direct uit de vruchten? Van Zachéus lezen we: 'Zie, de helft van mijn goederen, Heere, geef ik de armen; en indien ik iemand door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder' (Luk. 19:8).

- Verder lezen we over de uitleg van het achtste gebod: 'of door enig middel dat door God verboden is'. Zoals loterij, gokken en afzetten. 'Woekeraars, rovers en spelers...' bezondigen zich aan de ergerlijke zonden, die volgens ons avondmaalsformulier een mens buiten het Koninkrijk der hemelen houden.

Het gericht en de verdoemenis zal des te zwaarder zijn, wanneer men in zulke zonden blijft voortleven.

Het begin van het stelen van de vrucht in het paradijs is zo veelzeggend. We hebben niet genoeg aan wat God geeft. We willen niet afhankelijk zijn van Zijn vrijmachtige toebedeling. Het begin met het roven van Zijn vrucht, Zijn eer, Zijn beeld en Zijn gaven. Zo werkt dat dóór in ieders leven. Daarom het achtste gebod, om dit open te leggen.

Wees eerlijk, tot in de kleinste dingen. Diefstal begint vaak jong en klein. Met de jaren wordt het dan vanzelf groot en meer. Want een geweten van elastiek rekt steeds mee. Totdat het...

Dat geldt natuurlijk niet alleen bij het achtste gebod. Maar voor je gewetensvorming is dit gebod van jongs af aan wel een praktische oefenschool: je leven voor Góds aangezicht; je gevoelen van goed en kwaad; je werkelijk verlegen zijn om Zijn zegen. Daarom: wees eerlijk, tot op de cent! Verkijk je niet op verkeerd verkregen uiterlijke rijkdom en weelde, waarop Gods zegen nooit rust. De rijke Salomo is daarover niet onduidelijk in zijn Spreukenboek. De tentenmaker Paulus weet volgens zijn brieven goed wat 'vergenoegd-zijn' is. Genoeg aan God hebben, rijk in God zijn! Dát gunnen we je ook.

v. A.

De eenheid bewaren

Als wij proberen samen te vatten waar het om gaat, kunnen we dat als volgt doen:

ds. G. Hoogerland,
Rotterdam-
IJsselmonde

- A. De remonstranten hebben de soevereiniteit van God aangestast door te leren dat God wil dat alle mensen zalig worden en voor alle mensen Zijn Zoon gaf. Terwijl Hij niet bij machte blijkt om datgene wat Hij wil uit te voeren. De vrije wil van de mens blijkt machtiger dan de wil van God.
- B. De contraremonstranten hebben uitgesproken dat 'dit is geweest de gans vrije raad, de genadige wil en het voornemen Gods des Vaders, dat de levendmakende en zaligmakende kracht van de dierbare dood Zijns Zoons zich uitstrekken zou tot alle uitverkorenen, om die alleen met het rechtvaardigmakend geloof te begiftigen, en door dezelve onfeilbaar tot de zaligheid te brengen'.
- C. De remonstranten hebben voor de onderbouwing van hun leer onderscheiden teksten gebruikt, waarin zij de begrippen 'wereld', 'allen' en 'alle mensen', uitleggen overeenkomstig hun opvattingen.
- D. De contraremonstranten en alle rechtzinnige theologen hebben de remonstrantse uitleg van deze Schriftwoorden ontkracht en een uitleg gegeven, die in lijn is met de context en in overeenstemming met het geheel van de Bijbelse leer.
- E. Ds. Kersten ging met zijn uitleg in "Korte lessen over Kort Begrip" (en in zijn "Gereformeerde Dogmatiek") voluit in de lijn van onze vaders. Wij volgen deze lijn daarom onverkort en onvoorwaardelijk. In onze belijdeniscatechisaties geven wij onze toekomstige belijdende leden déze waarheid mee. Op onze Theologische School wordt aan onze toekomstige predikanten deze leer geleerd.

Hetzelfde spreken

Ik wil deze artikelenserie afronden met de hartelijke oproep, die Paulus deed aan de Korinthiërs. In zijn eerste brief aan deze gemeente schrijft hij in hoofdstuk 1:10: 'Maar ik bid u broeders, door den Naam onzes Heeren Jezus Christus, dat gij allen **hetzelfde spreekt** en dat onder u geen scheuringen zijn, maar dat gij **tesamen gevoegd zijt in een zelfden zin, en in een zelfde gevoelen**'. We horen in deze Schriftplaats de zorg van Paulus doorklinken.

En dat was geen denkbeeldige zorg. De scheuringen tekenden zich in de gemeente van Korinthe reeds af. Onze statenvertalers hebben bij dit vers enkele behartigenswaardige kanttekeningen geplaatst. Wij willen die kanttekeningen bij de hierboven vetgedrukte zinsdelen hieronder weergeven:

Bij de woorden 'hetzelfde spreekt' staat er: 'Dat is: enerlei wijze van spreken

gebruikt van hetzelfde geloof, of van de gronden deszelven geloofs; opdat namelijk uit de verscheidenheid van spreken dikmaals komt verscheidenheid van gevoelen, of tenminste ijdele twisting'. Paulus wil dus volgens deze kanttekening benadrukken dat we ons niet moeten laten verleiden om in de uitleg van de geloofsleer woorden of uitdrukkingen te gebruiken die verwarring kunnen veroorzaken. Dat leidt tot twist en tweedracht. Bij de woorden 'een zelfden zin en in een zelfde gevoelen' schreven ze: 'Of mening; dit is het andere middel, om ware enigheid te houden in de gemeente, namelijk onder dezelfde wijze van spreken te houden enerlei mening of gevoelen'. Door ons spreken moeten wij laten blijken, dat we zoeken de eenheid in de gemeenten te behouden. Dus de samenbinding te zoeken door in ons spreken en in onze Schriftuitleg ons te houden aan de onder ons aanvaarde geloofsleer, waarvan we geloven dat daarin de mening des Geestes doorklinkt.

Opwekking

Wij mogen uit deze liefelijke vermaning van Paulus, die door de Heilige Geest is geïnspireerd, elkaar binnen ons kerkverband toch wel hartelijk opwekken om in deze, voor onze geloofsleer zo kritieke zaken, onze hartelijke verbondenheid aan de zuivere waarheid te laten *blijken*: door hetzelfde te spreken en hetzelfde te gevoelen. Laat ons daarin ook de verbondenheid aan elkaar tot uiting doen komen en laat ons de hartelijke verbinding zoeken met allen die deze zuivere waarheid met ons van harte liefhebben, ook buiten ons kerkverband. Dat geldt de prediking. Maar evenzeer geldt deze opwekking onze verenigingen, ons zendings- en evangelisatiewerk, onze Bijbelkringen, ons onderwijs en onze bezinningsbijeenkomsten.

Wat is het waar wat ds. Moerkerken schrijft in Zijn verklaring van de Dordtse Leerregels: 'Van nature zijn wij allen remonstranten en wij zullen alleen maar van harte een contraremonstrant worden als de Heere ons inwint, dan alleen'. Dan wordt het een wonder dat één, die niet wilde, met al zijn of haar eigenwillige godsdienst overboord gaat en als een vijand met God verzoend wordt. Dan zal er waarlijk plaats komen voor de roemtaal: 'Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen, door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen'.

(slot)

'Van nature zijn wij allen remonstranten en wij zullen alleen maar van harte een contraremonstrant worden als de Heere ons inwint, dan alleen.'

Eén leeraar en 34 gemeenten

'Wat is de consulent voor een persoon? En welke bevoegdheden heeft hij ten aanzien van de gemeenten waarover hij consulent is? Waar zijn de kerkenraden aan toe met hun consulent?'

Deze vragen beantwoordde ds. J.W. Kersten in De Saambinder van 6 januari 1955.

A. Bel,
Vlaardingen

'Wij gaan deze vragen eens na uit wat ons de Dordtse Kerkorde daarvan zegt. Welnu, deze zegt van de consulent heel weinig, of liever: totaal niets.'

Verder schreef ds. Kersten onder meer: 'De consulent heeft geen bevoegdheid zelfstandig in te grijpen in de gang van zaken in de plaatselijke kerk. Er zijn uitzonderingen, waarin de consulent wél zelfstandig optreedt. Hij moet ongevraagd als raadsman optreden in bepaalde gevallen, als daar zijn: scheurmaking, verstoring van de openbare kerkelijke orde, verzet tegen wettige, naar Gods Woord genomen besluiten der meerdere vergaderingen enzovoort.'

Toezicht, raad en leiding

Ds. K. de Gier en ds. W. Silfhout hebben uitgebreid over de consulent geschreven. Ds. Silfhout schreef: 'De classis heeft de roeping om toezicht te houden op de gemeenten en met raad en leiding de gemeenten te dienen.

Daartoe benoemt de classis voor elke gemeente een consulent. Het woord 'consulent' komt van het Latijnse woord 'consulare', dat raadplegen of wel raadgeven betekent. Een consulent is iemand die een ander raad geeft. Op kerkelijk terrein is een consulent een predikant die door de classis wordt aangewezen om een (vacante) gemeente met raad en daad te dienen.'

Zes hulpconsulenten

Meermalen is het gebeurd dat er in een classis maar één predikant was, of zelfs geen enkele predikant. De enige predikant was dan de consulent van alle classisgemeenten, maar vaak werd hij bijgestaan

Ds. G. van Reenen

door hulpconsulenten. In De Saambinder van 8 juli 1993 staat in het verslag van de vergadering van de classis Middelburg dat ds. L. Huisman na het vertrek van ds. C. Harinck en ds. Th. van Stuijvenberg alleen in de classis overgebleven was. Hij werd toen consulent van alle gemeenten. Dat waren er twaalf. Vanuit de classis Goes werd toen door zes predikanten hulp geboden voor negen gemeenten. De 81-jarige ds. W. Hage nam het hulpconsulentschap van Westkapelle op zich. Maar alle beroepsbrieven moesten wel door ds. Huisman als consulent getekend worden.

In 1936 was er in heel Zeeland maar één predikant. In de Saambinder van 13 februari 1936 stond het volgende bericht.

'Arme Zeeuwsche gemeenten

Doordat ds. Hofman van Krabbendijke het beroep heeft aangenomen naar Moerkapelle zal weldra slechts één leeraar in onze Zeeuwsche gemeenten overblijven. Eén leeraar en 34 gemeenten. De nood is hoog gestegen. Hoewel de gemeenten onder het lezen der oude schrijvers nog bijeen blijven, toch is deze toestand onhoudbaar. Mocht daarvan in het hart van Gods volk iets beseft worden, opdat met bidden en vasten van den Heere begeerd werde, dat Hij mannen zond in den wijngaard. Moge ds. Verhagen gesterkt worden om den veelvuldigen arbeid in het Zeeuwsche gewest te verrichten.'

Een andere consulent

Soms moet een consulent een heel eind rijden voordat hij in zijn consulentgemeente is. Maar vergeleken bij Amerika en Canada stellen de afstanden in ons land niet zo veel voor. In De Saambinder van 9 september 1954 schreef ds. C. Hegeman dat het 2000 mijl rijden was naar zijn consulentgemeente Chilliwack, ruim 3200 kilometer. Vliegen was er in die tijd nog niet bij. Toen ds. Zwerus predikant werd in Sunnyside nam hij het consulentschap van ds. Hegeman over. De afstand was voor hem aanzienlijk korter: 300 mijl, bijna 500 kilometer.

Ds. G. van Reenen omschreef zijn consulentgemeenten wel met een heel bijzondere benaming. Toen hij in 1916 predikant in Gouda was geworden, nam het ledental aanzienlijk toe. En hij had ook nog vier consulentgemeenten. Eens kreeg hij een preekverzoek van de gemeente Dordrecht. Ds. Van Reenen schreef terug dat hij niet kon komen, omdat hij behalve zijn eigen vrouw (de gemeente Gouda) nog vier bijwijken te verzorgen had, de vier consulentgemeenten.

Een enkele keer kwam het voor dat naburige gemeenten niet met elkaar overweg konden. We schrijven het maar in de verleden tijd, in de hoop dat dit nú niet meer voorkomt. Zo'n 75 jaar geleden waren er twee gemeenten die voortdurend met een scheef oog naar elkaar keken. De ene gemeente was vacant. Wie was haar consulent? De predikant van de andere gemeente. Maar in de vacante gemeente zag men hem als consulent niet zitten en aan de classis vroeg men om een andere consulent. En die kreeg men. Maar daar eindigt de geschiedenis niet. Die twee gemeenten zijn nu samengevoegd.

(wordt vervolgd)

‘Ik zal u visser der mensen maken’

40-jarig ambtsjubileum van ds. M. Golverdingen

Op 3 oktober is het 40 jaar geleden dat ds. M. Golverdingen als predikant bevestigd werd in zijn eerste gemeente, 's-Gravenzande. Hij deed intrede met de woorden uit Kolossenzen 4:3: ‘Biddende meteen ook voor ons, dat God ons de deur des Woords opene, om te spreken de verborgenheid van Christus’.

Kerkenraad Geref.
Gemeente Dordrecht

Het was voor ds. Golverdingen en voor de gemeente van 's-Gravenzande een bijzondere dag. Voor het eerst mocht deze gemeente een eigen predikant ontvangen. Uit de vele beroepen wees de Heere kandidaat Golverdingen duidelijk de weg naar 's-Gravenzande. In de periode dat hij deze gemeente mocht dienen, werd ook een nieuw kerkgebouw, de Westerkerk, in gebruik genomen. Marinus Golverdingen is geboren en opgegroeid in Stolwijk en zijn ouders behoorden daar tot de Gereformeerde Gemeente. Na de lagere school volgde de ulo en vervolgens kweekschool De Driestar in Gouda. Studeren deed hij graag en na de kweekschool werd dat pedagogiek in Nijmegen. Hij is in het onderwijs werkzaam geweest, onder meer als 'hoofd der school' van de Boazschool in Meliskerke. Zijn betrokkenheid op de jeugd blijkt ook hierin dat hij de eerste jeugdwerkadviseur van onze gemeenten is geweest. Hij gaf destijds een nieuwe impuls aan de teruglopende belangstelling voor het jongerenblad Daniël. Ook zijn toen de be-

kende Mivo-schetsen voor het jeugdwerk verschenen. Samen met ds. J. Driessen en anderen ontstond de catechisatiemethode "Met de Kerk der eeuwen". In zijn jeugd was er al de begeerte om predikant te worden, maar hij besefte heel goed dat daarvoor een roeping van Godswege nodig was. Die roeping kwam er met de woorden 'Ik zal u visser der mensen maken'. In 1976 werd hij toegelaten tot de Theologische School en na drie jaar werd hij door het curatorium beroepbaar gesteld.

Zeven gemeenten

Ds. Golverdingen heeft na 's-Gravenzande nog zes andere gemeenten mogen dienen: Utrecht (1984-1988), Ridderkerk-Slikkerveer (tot 1993), Groningen (tot 1997), Gorinchem (tot 2001), Boskoop (tot 2008) en de gemeente Waarde die hij tot zijn emeritaat in 2011 heeft gediend. Hij besteedde in afhankelijkheid van de Heere veel tijd aan de voorbereiding van zijn preken waarin wet en Evangelie, zonde en genade verkondigd werden. Een bekend

gezegde van hem was: 'Iedere preek is een geschenk'.

Ds. Golverdingen studeerde veel en had een vruchtbare pen. Van zijn hand verschenen onder meer "Ds. G.H. Kersten, facetten van zijn leven en werk", "Avonden met Teellinck", "Om het behoud van een kerk" (doctoraalscriptie), "Vernieuwing en verwoesting - De Gereformeerde Gemeenten 1946-1950" (promotie in 2014 tot doctor in de theologie), met daarop een vervolg "Geschiedenis van een scheuring - De Gereformeerde Gemeenten 1950-1957". Deze studies vonden veel waardering in en buiten ons kerkverband.

Ds. Golverdingen werd bij zijn afvaardiging naar de Generale Synode meerdere malen gekozen tot scriba in het moderamen. Hij is lid geweest van het deputaatschap Kerkrecht en werkte aan verschillende publicaties mee. Hij was 22 jaar voorzitter van de VGS, de besturenorganisatie voor het reformatorisch onderwijs. Ook heeft hij 12 jaar zitting gehad in het hoofdbestuur van de SGP. Er zou nog meer te noemen zijn.

Herdenking

Ds. Golverdingen is een bescheiden man, een irenische persoonlijkheid, die samenbindend wilde arbeiden op de plaats en in de dienst die de Heere hem gaf. Het liefst wil hij weinig aandacht voor dit jubileum. Bij zijn 25-jarig jubileum zei hij: 'Jubileren is een gevaarlijk werk. Als er aandacht is voor mijn jubileum, dan wil ik dat graag zien in het licht van Gods goedheid en trouw, tegenover mijn ontrouw, gebreken en zonden'.

Toch is het goed om bij een jubileum terug te zien. Niet om in de mens te eindigen, maar wel om de Heere te erkennen voor alle weldaden, aan hem bewezen. Wij willen bij dit herdenken ook zijn vrouw van harte betrekken. Van nabij weten we, dat zij haar man al die jaren in alles terzijde heeft gestaan en dat mag en kan ze tot op de dag van vandaag nog doen. Wij feliciteren daarom beiden van harte met dit jubileum en wensen hen toe dat de Heere het in de avond van hun leven licht doet zijn. Een herdenkingsdienst door ds. Golverdingen zelf in de gemeente Waarde, van waaruit hij met emeritaat is gegaan, behoort vanwege zijn minder wordende gezondheid helaas niet tot de mogelijkheden. In goed overleg met de kerkenraad van Waarde zal in Dordrecht, in de ochtenddienst van zondag 6 oktober door ds. W.A. Zondag aandacht aan dit jubileum worden geschonken.

Toelating tot predikantenopleiding in Ecuador

Voor ons zendingswerk in Ecuador is tijdens de visitatiereis in september een belangrijk besluit genomen. Een broeder werd toegelaten tot de predikantenopleiding, terwijl een andere broeder de opleiding tot evangelist mag gaan volgen. Graag willen we de gemeenten in Nederland hierover informeren.

ds. G.W.S. Mulder,
Ridderkerk
voorzitter deputaatschap voor de Zending

De toelating betreft Jorge Louis Chancay Mieles (1979) voor het predikambt en Dani Alfonso Alava Arteaga (1978) voor de opleiding tot evangelist. Beide broeders zijn lid van de zendingsgemeente El Amparo te Guayaquil. Ze hebben gedurende een ruime periode op een dienende wijze hun plaats in de gemeente ingenomen.

Theologische opleiding

De theologische opleiding van onze zending in Ecuador, die onder leiding staat van theologisch toeruster D.K. Korpel, is opgebouwd uit twee delen. Het eerste beslaat vier deeltijd-studiejaren en is algemeen van opzet. Het tweede deel beslaat twee voltijdse studiejaren en is speciaal bedoeld voor de opleiding van dienaren des Woords. Hiervoor behoeft men toelating door een commissie van onderzoek. Aan het eind van deze twee jaar wordt besloten of men ook werkelijk wordt toegelaten tot de volle bediening van Woord en sacrament.

Tot nu toe zijn er nog geen studenten geweest voor dit tweede deel van de opleiding. Er waren wel aanmeldingen, maar er was geen vrijmoedigheid om deze weg te gaan. Het is voor het deputaatschap een zoektocht geweest van veel beraad en -we mogen wel zeggen- van veel gebed. De zendingsgemeenten moeten op termijn worden geïnstitueerd en gediend door ambtsdragers. Wat is daarin Gods weg? En wanneer is het Zijn tijd? Deze vragen gelden zowel de gemeenten als de broeders die zich melden met een attest.

Daarbij drukt zowel in Ecuador als bij het deputaatschap de nood van het ontbreken van een zendingspredikant. Juist in het vormen van de gemeenten en het opleiden van ambtsdragers kan het ambt van predikant niet gemist worden. Het is voor ons menigmaal een verzuchting geweest of de Heere Zijn zorg zou willen betonen over de jonge kerk in Ecuador, ook als er (nog) geen zendingspredikant is.

Bijzondere visitatie

Naar goed gebruik wordt ieder zendingsveld namens het zendingsdeputaatschap eens in de twee jaar bezocht door twee visitatoren en de directeur van het zendingsbureau. Dan ontvangen onze zendingswerkers pastoraal bezoek en worden de posten bezocht. Ook wordt al het werk doorgesproken en getoetst aan het

beleid van het deputaatschap.

In de voorbereiding van deze visitatie bereikte ons namens enkele broeders het verzoek om gehoord te worden met betrekking tot toelating tot de predikantenopleiding. Om die reden werd aan de visitatoren een tweede predikant toegevoegd. Zo hebben ouderling F. van Toor (Apeldoorn), ds. S. Maljaars (Meliskerke) en ondergetekende het zendingsveld in Ecuador bezocht. We mogen zeggen dat de visitatie goed is verlopen.

Bijzonder hebben we het gewicht gevoeld van de vergadering waarin de aangemelde broeders zouden worden gehoord. Het predikambt is een wonderlijk ambt omdat de Heere daardoor zondaren roept uit de duisternis van de zonde tot het wonderbaar licht in Zijn geliefde Zoon. Het is een verwaardiging waartoe alleen de Heere kan roepen en uitstoten. De commissie van onderzoek bestond uit genoemde deputaten en de theologisch toeruster. Ook waren enkele adviseurs bij de gesprekken aanwezig. We konden een broeder toelaten tot de predikantenopleiding. Een andere broeder mag de opleiding gaan volgen om opgeleid te worden tot evangelist. We mochten de besluiten nemen in eensgezindheid. De HEERE deed ons kennelijk iets ervaren van Zijn gunst. Hij betone dat ook in het verdere: voor genoemde broeders zijn degenen die bij de opleiding betrokken zijn, maar ook voor de gemeenten in Ecuador.

Mijlpaal in het zendingswerk

Het besluit van toelating betekent een mijlpaal voor het zendingswerk in Ecuador. Onze zending is zo'n 25 jaar werkzaam in dit Zuid-Amerikaanse land. Het werk begon in de sloppenwijken van Guayaquil. Deze stad telt ruim drie miljoen inwoners en ligt aan de kust van de Grote Oceaan. In de loop der jaren is daarbij ook zendingswerk ter hand genomen in Portoviejo, Machala en Quevedo, drie steden met elk honderdduizenden inwoners. Nu mag uit hun midden een student voortkomen om opgeleid te worden tot predikant, en een ander om als evangelist naar een nieuwe plaats te worden uitgezonden. Er is reden tot blijdschap en verwondering. Het is een teken dat de HEERE in deze grote wereld doorgaat met Zijn werk. 'Vreest niet, gij klein kuddeken, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven! Laat het ons bemoedigen en aansporen tot aanhoudend gebed om de krachtige werking van Zijn Geest: in Ecuador, in Nederland en aan alle plaatsen van Zijn heerschappij. ✚

Geestelijke strijd in huwelijk en gezin

Het is zondagochtend. Langzaam ontwaakt het gezin De Jager. Alleen op de kamer van zoon Jan blijft het donker en stil. Vader De Jager heeft slecht geslapen, want Jan was die ochtend, tegen alle afspraken in, pas om 2.00 uur thuisgekomen. Hij heeft al een paar keer op de deur van de slaapkamer van Jan geklopt, maar geen reactie. De tijd tikt door en op een gegeven moment is de maat vol bij vader. Hij stormt de slaapkamer van Jan binnen en sleurt hem uit bed. Een flinke ruzie volgt. Aan de ontbijttafel is de sfeer gespannen, ook bij de andere gezinsleden. Net op tijd zijn ze in de kerk, behalve Jan. Iedereen zit met zijn eigen gedachten en onvrede in zijn hart en het is moeilijk om zich te kunnen concentreren op de preek. Veel van wat gesproken wordt, gaat voorbij aan de harten van het gezin De Jager.

Joke Zwerus,
maatschappelijk
werker Stichting
De Vluchtheuvel

Gijs en Maaike waren op zaterdag tien jaar getrouwd. Dat hebben ze gevierd met een etentje in een chique restaurant. Het was goed en gezellig. Totdat Gijs over zijn vrouwelijke collega begon. Maaike vindt dat hij het wel vaak over deze collega heeft en ze stelt Gijs argwanende vragen. Ze merkt een kiem van jaloezie en ook angst. Angst dat Gijs zijn collega leuker vindt dan haar. Het maakt haar onzeker. 's Nachts in bed kan ze er niet van slapen en de volgende ochtend aan de ontbijttafel begint ze

erover en maakt ze Gijs verwijten over het contact met zijn collega. Gijs vindt dat overdreven en wordt boos. Zwijgend maken ze het ontbijt af en gaan ze naar de kerk. Ieder zit in de kerk met zijn eigen gedachten, waardoor ze niet veel van de preek meenemen.

Zomaar een paar situaties die plaats kunnen vinden in huwelijk en gezinnen. Ik hoor weleens mensen zeggen: 'Juist op de zondagochtend ervaren we spanningen in ons gezin. Dan loopt het niet lekker en zitten

we met onvrede in ons hart in de kerk'. Het huwelijk en het gezin zijn een gave van de Heere. We leven in een land waar we elke zondag in vrijheid naar de kerk kunnen gaan. Dat is een groot goed. Helaas is de duivel er altijd op uit om de gaven die we van de Heere krijgen, kapot te maken. Jaloezie, boosheid, verwijten... De duivel zal dit vuurtje alleen maar verder willen aansteken tot een grote, alles verterende vlam. Hij is er op uit om huwelijken en gezinnen stuk te maken.

Kunnen we dan de duivel de schuld geven van alle spanningen die er kunnen zijn in huwelijken en gezinnen? Nee, wij hebben ook onze eigen verantwoordelijkheid. In het Paradijs waren het Adam en Eva die luisterden naar de leugens van de slang. Het was een actieve keuze van hen, waarvan ze de gevolgen moesten dragen. Vanuit onszelf luisteren wij ook naar de leugens van de satan, naar de onvrede, achterdocht en jaloezie die hij in onze harten kan voeden. Dat heeft grote gevolgen in ons leven. Ook hierover gaat het in de hulpverlening bij De Vluchtheuvel. Dat kan confronterend zijn, maar ook heilzaam.

Zonder Hem kunnen we niets doen, maar in Hem zijn we meer dan overwinnaars. Daarom is het van wezenlijk belang om in Zijn kracht ons werk te doen.

Gelukkig is er - Gode zij dank - een belangrijk en krachtig wapen. Dat is het gebed! Paulus roept niet voor niets in Efeze op om de geestelijke wapenrusting aan te trekken, opdat wij kunnen staan tegen de listige omléidingen van de duivel. Wat een troost, dat de Heere boven alle dingen staat. Dat Hij machtiger is dan de satan. Hij kan banden breken, van onvrede, van boosheid en van wrok. Hij kan harten ombuigen en vrede geven in huwelijken en gezinnen. Het is belangrijk om in Zijn kracht door genade de goede strijd te strijden. Christus heeft de satan overwonnen. In onszelf zijn we zwak en onmachtig in de strijd met de boze. Maar in Christus is er kracht om deze strijd te strijden. Zonder Hem kunnen we niets doen, maar in Hem zijn we meer dan overwinnaars. Daarom is het van wezenlijk belang om in Zijn kracht ons werk te doen. Alleen dan is er echt sprake van christelijke hulpverlening.

Seksueel misbruik in de kerk

A. van Wolfswinkel, namens de Commissie van advies inzake seksueel misbruik

Op tafel ligt het ‘verslag van bevindingen’ naar aanleiding van de klacht van een jonge vrouw, 26 jaar. Ruim tien jaar geleden had ze pastoraal contact met een ouderling.

De jonge vrouw was eenzaam, worstelde met zichzelf. Bij de ouderling kon ze haar verhaal kwijt. Er was vertrouwen. Hij was nabij. Soms letterlijk, een hand op een knie, een arm om een schouder. Hij zocht regelmatig contact. Tijdens een jv-kamp maakten ze samen een wandeling. Er was een vertrouwelijke sfeer. Plots trok hij haar naar zich toe, begon haar te zoenen. Zij schrok, liet hem begaan... En nu, tien jaar later, vertelt zij het verhaal aan haar wijkouderling.

Adviserende rol

Tijdens de vorige Generale Synode is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor seksueel misbruik en de verantwoordelijkheid van de kerk in deze. De Adviescommissie seksueel misbruik in pastorale en/of kerkelijke gezagsrelaties werd ingesteld. Zij heeft een adviserende rol voor de kerkenraden. Sinds de start heeft de commissie over verschillende voorvallen advies uitgebracht. Op gergeminfo.nl wordt de werkwijze van de commissie beschreven. In dit artikel geven we een inkijkje in het werk van de commissie.

De casus in dit artikel is gefingeerd, maar wel realistisch. De kerkenraad heeft de commissie advies gevraagd. Zowel met klaagster als met aangeklaagde is gesproken. Het ‘verslag van bevindingen’ spreekt voor zich. Aangeklaagde bevestigt wat er gebeurd is. Hij voelt zich schuldig, maar zegt dat klaagster het had toegelaten... Na enkele keren had hij afstand genomen. Omdat er geen geslachtsgemeenschap

had plaatsgevonden, had hij het zo gelaten. Daar legt de commissie de vinger bij. In de samenvatting staat het volgende: ‘Sprake was van een langer bestaand pastoraal contact met meerdere grensoverschrijdende incidenten, onvoldoende inzicht in de ernst ervan en de neiging om het eigen gedrag te bagatelliseren. Factoren waardoor herhaling reëel lijkt. Pastorant (klaagster) zat in een afhankelijkheidspositie. De klacht heeft ze vooral gedaan, omdat ze het voorval niet vindt stroken met het dienen als ambtsdrager.’

De bespreking van het ‘verslag van bevindingen’ kost tijd. Het gaat om een complexe situatie, waarin de commissie een gefundeerd advies moet uitbrengen aan de kerkenraad. Vaak gaat het om ingrijpende besluiten met vergaande gevolgen voor betrokkenen. In dit geval stelt de commissie dat de ambtsdrager niet in het ambt kan blijven dienen. Voor beiden (en hun gezinnen) is pastorale zorg nodig.

Uitgangspunten

Bij de afhandeling van een klacht zijn we ons bewust van de specifieke opdracht die de commissie heeft. Die vraagt om een zorgvuldige aanpak.

De commissie heeft een specifieke opdracht. We adviseren de kerkenraden. We zitten dus niet op de stoel van de kerkenraad. De commissie is onafhankelijk en bestaat uit leden met verschillende deskundigheid en komt met een gedegen advies. Maar de kerkenraad besluit uiteindelijk wat ze met het advies doet.

We zitten ook niet op de stoel van de politie. Seksueel misbruik is een ernstig vergrijp, waarvan aangifte kan worden gedaan. Het is goed dit te onderstrepen, richting alle betrokkenen. Tenslotte is de commissie geen hulpverlener. Uiteraard hebben we oog voor het persoonlijk leed van betrokkenen en pleiten we voor het inzetten van pastorale begeleiding en hulpverlening.

De commissie handelt zorgvuldig. De behandeling van een klacht vraagt om een zorgvuldige aanpak. Van hoor en wederhoor. Belangrijk is om de feiten boven water te krijgen, duidelijkheid te krijgen over de ernst en de gevolgen ervan. Om inzicht te krijgen in het risico op herhaling en de schuldbeustheid van de dader. Daarnaast heeft de commissie oog voor de context. Wat doet het binnen het huwelijk, binnen families, binnen de gemeente? Zowel klager als aangeklaagde kunnen rekenen op een integere benadering. Zorgvuldigheid kost tijd en behoedt voor te snelle conclusies. Daarbij beseft de commissie dat ambtsdragers in een kwetsbare positie zitten. Een ongegronde beschuldiging van misbruik dient te worden onderzocht om te voorkomen dat de naam van een ambtsdrager onterecht wordt beklad.

Gericht op heling, op herstel van beschadigde verhoudingen en het behoud van veiligheid binnen de kerk. Juist op dit vlak gaat het om de eer van de HEERE.

In afhankelijkheid. Wij kennen ten dele; God is de Kenner van het hart. Aan Hem komt het finale oordeel toe. Reden genoeg om behoedzaam te handelen. Gericht op heling, op herstel van beschadigde verhoudingen en het behoud van veiligheid binnen de kerk. Juist op dit vlak gaat het om de eer van de HEERE. Hij is de Koning van de Kerk. In de gemeente dient recht te worden gesproken en de tucht gehandhaafd te worden.

De kerkenraad heeft hiervoor het gezag ontvangen. De commissie mag hierin advies uitbrengen, gericht op het welzijn van het slachtoffer, op het welzijn van de dader. In het besef dat God de gebrokenen van hart wil genezen. ‘Hij verbindt hen in hun smarten’ (Ps. 147:3).

Boekennieuws

"Struikelblokken. Bijbelstudies over lastige teksten", Age Romkes en Pieter Siebesma; uitg. Boekencentrum, Utrecht; 116 blz.; € 10,99.

Struikelblokken. Bijbelstudies over lastige teksten

Een praktisch boekje met handvatten om moeilijke Bijbelteksten te begrijpen. Dat is het boek "Struikelblokken". Lastige teksten? Wat zijn dat? De schrijvers Romkes en Siebesma bedoelen hier niet alleen teksten mee die moeilijk zijn om uit te leggen, maar ook teksten die voor ons verstand of gevoel moeilijk te 'verteren' zijn. Ons gevallen bestaan stoot zich nogal eens aan Gods Woord. Het boekje bestaat uit een aantal Bijbelstudies. Het mooiste vind ik de regels om moeilijke Bijbelteksten uit te leggen. Bijvoorbeeld: Lees geduldig en nauwkeurig. Luister naar wat de Bijbelschrijver zegt, en niet wat je wilt dat hij zegt. En: Besef dat ook in lastige gedeelten uit de Bijbel het Evangelie te vinden is. Wie zich teveel richt op de moeilijkheden, kan dat zomaar over het hoofd zien. Daarom de raad van de auteurs: Maak het niet moeilijker dan het is. Je kunt je het hoofd breken over de vraag wat de Heere Jezus in het zand schreef (Joh. 8:6), maar we weten het gewoon niet. Als het belangrijk was, had de Heere het wel geopenbaard. De auteurs wijzen er ook op dat de moderne mens vaak Bijbelgegevens niet kan aanvaarden. Vooral op het gebied van huwelijk en seksualiteit veranderen de opvattingen zeer snel. Ze komen steeds verder af te staan van wat we in de Bijbel lezen. Wat ge-

beurt er dan? Je ziet, ook in kerken, dat de ethiek zich dan aanpast aan de tijd. De Bijbel lijkt opeens iets anders te moeten zeggen dan altijd gedacht was. Romkes en Siebesma wijzen er ook terecht op, dat de boodschap van de Bijbel in onze tijd nogal eens wordt versmald tot 'je bent geliefd door God'. Hoe zit het dan met zonde en schuld? Als we onszelf niet als een schuldige leren kennen, komen ook vragen naar boven als: Waarom laat God zoveel lijden toe? De lezer moet er rekening mee houden dat het boekje helaas niet de Statenvertaling gebruikt en dat er soms algemeen wordt gesproken over Gods genade. Wie dit in de gaten houdt, kan mooie dingen vinden, die helpen Gods Woord te verstaan.

ds. J.M.D. de Heer, Middelburg

"In de loopbaan van het geloof", zeven preken, ds. M. Golverdingen; uitg. Den Hertog, Houten; 127 blz.; € 14,90.

In de loopbaan van het geloof

Ter gelegenheid van het feit dat onze geliefde broeder ds. M. Golverdingen op 3 oktober 40 jaar geleden als dienaar van het goddelijk Woord werd bevestigd, verschijnt deze prekenbundel met zeven preken van hem. Na een preek voor Nieuwjaarsdag volgt een overdenking over de bekende tekst uit Johannes 1:29b: 'Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt'. Dan volgen twee preken voor Pasen, een preek voor Hemelvaartsdag en een preek over Hebreëën 12:1b en 2a, waaraan ook de titel van dit boek is ontleend. De bundel sluit af met een preek over Openbaring 22:17a: 'En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En die het hoort, zegge: Kom!' De schrijver benadrukt dat zalig worden een eenzijdig Godswerk is. Maar sluit daarbij de menselijke verantwoordelijkheid niet uit. Hij wijst op de totale onmacht van de mens, maar mag ook wijzen op de weg, die God in Christus heeft geopend waardoor verloren zondaren zalig kunnen worden. Hij betreft daarbij ook regelmatig de jeugd en weet dat op een aansprekende wijze te verbinden met hun leefwereld en de actualiteit van vandaag. Liefdevol roept hij hen op, om de Heere te zoeken en niet de wereld en de zonde. De zonde is zo verschrikkelijk. Maar niet alleen de jongeren worden opgeroepen de Heere te zoeken, ook klinkt ernstige bewogenheid

door in het aanspreken van de onbekeerde oudere mens. Er liggen in de preken veel lessen voor het geestelijke leven. De dorheid en dodigheid, die helaas zo vaak het leven van Gods kinderen tekent, wordt niet alleen geconstateerd. Ook wordt de weg aangewezen die het Woord wijst om daaruit verlost te worden. Alle preken dragen het kenmerk van een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking. Lessen voor het geestelijke leven volgen na een nauwkeurige exegese. We zijn dankbaar, dat de Heere onze geliefde broeder bij al zijn persoonlijke zorgen in staat heeft gesteld deze preken zo te verzorgen. Niet alleen voor persoonlijk gebruik, maar ook voor de leesdiensten kan ik ze van harte aanbevelen.

ds. W. Silfhout, Capelle a/d IJssel

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Capelle aan den IJssel-West,
ds. G. Clements te Gouda;
Te Groningen,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Te Kapelle-Biezelinge, Lelystad en Oostkapelle,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
Te Middelburg-Zuid,
ds. C. van Ruitenburch te Krimpen a/d IJssel;
Te Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. B. Labee te Veenendaal;
Te Stolwijk,
ds. F. Mulder te Rhenen.

Bedankt:

Voor Lethbridge (Alberta, Canada),
ds. H. Hofman te Kalamazoo
(Michigan, Verenigde Staten).

VERVOLGZITTING GENERALE SYNODE 2019

Op woensdag 9 en donderdag 10 oktober 2019 zal de Generale Synode in een vervolgvergadering bijeenkomen in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe O.Z. 2-B, aanvang 10.00 uur. Mannelijke leden van de Geref. Gemeenten zijn welkom deze vergadering te bezoeken. We vermelden hierbij ook de data van de vervolgzittingen. Deze zullen plaatsvinden op woensdag 29 en donderdag 30 januari en woensdag 25 maart 2020.

Namens het moderamen,

Ds. G.J.N. Moens, scriba primus

VERSLAG JUBILEUMDIENST ELSPEET

'Wij, o verheven Majesteit, gedenken Uw weldadigheid', zo zong de gemeente van Elspeet bij de aanvang van de dienst op 17 september, waarin de gemeente mocht gedenken 100 jaar te bestaan. Ds. G. van Manen bepaalde de gemeente bij Micha 7:14: 'Gij dan, weid Uw volk met Uw staf, de kudde Uwer erfenis, die alleen woont in het woud, in het midden van een vruchtbaar land; laat ze weiden in Basan en Gilead, als in de dagen vanouds'. Het thema voor de preek was: 'De kudde Uwer erfenis'. De eerste gedachte luidde: 'Van Wie die kudde is'. Micha klaagt over de verdorvenheid van het bondsvolk, maar roemt ook over de trouw van de Verbondsgod. Terugzien kan alleen in de weg van belijdenis van schuld en zonde. Micha zal

des HEEREN gramschap dragen maar mag ook omhoog zien: 'Gij dan...! Hij ziet op de Herder van de kudde, de komende Messias, Die Zijn Kerk, die van eeuwigheid verkoren is, vergadert. De kudde, die de goede Herder liefheeft, ligt na aan Zijn hart. Hij legde Zijn leven ervoor af. De Herder zoekt en verlost de verloren schapen nog steeds door de uit-en inwendige roeping.

De tweede gedachte was: 'Waar die kudde woont'. De kudde woont alleen, in het woud. Het is een heilig, afgezonderd volk. Ze zijn wel in de wereld, maar niet van de wereld. Ze worden gehaat door de wereld, denk aan de polio-epidemie in 1966. Die kudde woont ook in het midden van een vruchtbaar land.

In de oorspronkelijke taal staat: Karmel. De Karmel is bekend vanwege de wouden en het vruchtbare land. Het woud sluit de weide naar buiten af ter bescherming van de kudde. Zo blijft de kudde bij de Herder. Gods volk woont op het erf van het genadeverbond, waar gepredikt wordt en de sacramenten bediend worden. De Herder zegende de bediening in de achterliggende 100 jaar.

De derde gedachte was: 'Wat die kudde behoeft'. De kudde moet geweid, gehoed en gevoed worden door Gods staf, het gereedschap van de Herder. Het ziet op Zijn Geest en Woord. Schapen hebben weleens een tik nodig. Micha vraagt om onderherders, die de kudde moeten toerusten. Lammeren krijgen melk, schapen vastere spijs. Bovenal, Christus moet verheerlijkt worden in de prediking en in de sacramenten. De HEERE gaf dat in de dagen vanouds. Het is Micha's smeekbede of de HEERE dat wil blijven doen.

Burgemeester B. van de Weerd van Nunspeet sprak de gemeente toe. Hij hoopte dat er nog vele lammetjes geboren mogen worden. Daarna overhandigde de voorzitter van de jubileumcommissie, diaken A. de Bruin, het eerste exemplaar van het jubileumboek, geschreven door diaken J.A. Jobse, aan ds. Van Manen.

Aan het einde van de onvergetelijke dienst zong de gemeente Psalm 79:7: 'Uw trouw, Uw roem, Uw onverwinbare krachten'.

Kerkenraad Geref. Gemeente Elspeet

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 30 AUGUSTUS 2019

Ds. J. de Kok opent als predikant van de roepende kerk van Westkapelle de vergadering

op de gebruikelijke wijze. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: Preses: ds. A.P. Baaijens, assessor: ds. J.B. Zippro, scriba: ouderling S. Riemens en quaestor: ouderling A.J. van der Maas.

Naar aanleiding van de notulen wijst een afgevaardigde erop dat voorstellen op de agenda dienen te staan, zodat hierover vooraf in de kerkenraden gesproken kan worden. Verder wordt opgemerkt dat het niet de bedoeling is dat er tussentijds wijzigingsvoorstellen voor de notulen worden ingediend, want deze worden vastgesteld door het moderamen en vervolgens verspreid.

Feitelijk kan pas in de volgende vergadering op de notulen gereageerd worden. Er is een schrijven van de classis commissie vrijwillige thuiszorg die periodiek bijeenkomsten organiseert voor de coördinatrices van de vrijwillige thuiszorg. Gezien de geringe belangstelling wordt voorgesteld om deze commissie op te heffen. Het functioneren van de coördinatrices vrijwillige thuiszorg binnen de eigen gemeente blijft ongewijzigd. De classis stemt in met de opheffing.

Er is een ingekomen stuk van DMZ. Gevraagd wordt om ook in de classis Middelburg iemand aan te wijzen om te participeren in de raad van advies van stichting De Vluchtheuvel. Ouderling J. Koppejan (Middelburg-Zuid) is bereid om hierin zitting te nemen namens classis Middelburg.

De CGO vraagt of er belangstelling is voor toerusting van ambtsdragers in het voorjaar van 2020. Alle gemeenten in de classis kunnen hun wensen naar de scriba van de classis mailen.

In het verslag van de Adviescommissie Gomarus is het jaarrapport over 2018 en de begroting 2019 van de kerkbode Gomarus opgenomen. Er is een verzoek binnengekomen tot het gratis plaatsen van advertenties van deputaatschappen en afgeleide commissies, tot een maximum van een half A4 per jaar. De adviescommissie heeft besloten hiertoe niet over te gaan. 'Het blijft ons streven de tarieven laag te houden'. De classis is het eens met dit standpunt.

De classis hervormingsavond wordt op donderdag 31 oktober gehouden in de Ter Hoogkerk van Middelburg-Centrum. Het Walchers mannenkoor zal de avond organiseren. Ds. S. Maljaars zal op deze avond spreken.

Tijdens de rondvraag merkt een afgevaardigde op dat het dienstig kan zijn dat de administrateur van de Gomarus aanwezig is tijdens deze vergadering. Hij zal een volgend jaar expliciet worden uitgenodigd. Als roepende kerk voor de volgende classis-vergadering wordt Aagtekerke aangewezen. Deze wordt gehouden op maandag 27 januari 2020 te Middelburg-Zuid. Agendapunten kunnen ingediend worden voor 27 december.

De preses dankt een ieder voor de goede wijze van vergaderen. 'De Heere geve Zijn zegen over de genomen besluiten. Hij wone en werke met Zijn Geest in het midden van ons. Er is alleen verwachting omdat Christus leeft, Die alle macht heeft in hemel en op aarde.'

Ouderling A. Maljaars van de roepende kerk Westkapelle eindigt de vergadering.
S. Riemens, scriba

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 138

Het telefoonnummer van koster R. Engelbracht van Capelle a/d IJssel-Middelwatering, genoemd in De Saambinder van 26 september, moet zijn: 06-15939924.

Blz. 206

Het juiste e-mailadres van de diaconie van de gemeente Meeuwen is: diakonieggmeeuwen@kliksafe.nl

Berichten

PREDIKANTENBIJEENKOMST

Vanuit Gouda werd ik erop attent gemaakt dat ik verzuimd heb in het korte verslag van de predikantenbijeenkomst het 25-jarig ambtsjubileum van ds. G. Clements te vermelden. Mijn verontschuldiging hiervoor.
v. A.

ZANGAVONDEN

Amersfoort - Kerkgebouw Geref. Gemeente, zat. 12 okt., 19.00 uur, samenzang m.m.v. Urker bariton Piet Baarssen, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. W. Visscher; collecte voor Helpende Handen.

Berkenwoude - Kerkgebouw Geref. Gemeente, do. 17 okt., 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. vereniging bovenstem Ouderkerk a/d IJssel en kinderkoor De jonge lofstem, leiding ds. W.A. Zondag; collecte t.b.v. nieuwbouw kerk.

Kapelle - Grote kerk, zat. 5 okt., 19.30 uur, chr. samengesteld mannenkoor Zeeland, Martin Weststrate, orgel, leiding oud. A.C. Hage (Geref. Gemeente Vlissingen).

Puttershoek - Kerkgebouw De Levensbron, zat. 12 okt., 19.30 uur, psalmzangavond, E.G. Monster, orgel, leiding ds. G.J. Baan; collecte t.b.v. St. Ontmoeting.

VERKOPINGEN

Puttershoek - Vrouwenvereniging Wees een zegen uit Puttershoek organiseert op zaterdag 5 oktober (10.00-14.00 uur) een verkoopdag in kerkgebouw 'de Levensbron' (Sportlaan). Opbrengst voor zending en evangelisatie.

Stolwijk - Op zaterdag 12 okt. (10.00-14.00 uur) houdt de zendingsvereniging van Stol-

wijk de jaarlijkse verkoop. Opbrengst voor zending en evangelisatie. Locatie: Tentweg 14.

Uddel - Op donderdag 10 oktober (19.00 tot 21.00 uur) en vrijdag 11 oktober (9.00 tot 12.00 uur) wordt in Uddel een verkoop van tweedehandskleding gehouden. Locatie: Staverhul 26. Opbrengst is voor ZGG.

Veen - Op zaterdag 12 oktober (9.30-14.00 uur) is er een verkoping in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Veen (Mussentien). Opbrengst voor zending en evangelisatie.

Wierden - Op zaterdag 19 oktober (9.30-13.30 uur) houdt de zendingscommissie van de Geref. Gemeente te Wierden de jaarlijkse zendingsmarkt. Locatie: Kulturhus, Nieuwe Schoolweg 5, Hoge Hexel. Opbrengst voor ZGG en Bijzondere Noden.

Woerden - Op vrijdag 11 oktober houdt de Geref. Gemeente te Woerden de jaarlijkse verkoopdag (16.00-20.00 uur). Locatie: Bethlehemkerk, Oudelandseweg; opbrengst voor zending en evangelisatie.

ORGEL- EN SAMENZANGDAG VOGG

Op zaterdag 12 oktober houdt de VOGG de jaarlijkse landelijke orgel- en samenzangdag, deze keer in de St. Joriskerk te Amersfoort (Hof 1). Organisten zijn Rien Donkersloot en Niels Adema. Medewerking door jong-volwassenenkoor Soli Deo Gloria o.l.v. Ton Adema. Het thema is 'Dialogo tussen (neo) Barok en Romantiek'. Het programma omvat een mix van literatuur, improvisatie, koor- en samenzang. Aanvang ochtendprogramma: 10.30 uur, middagprogramma 14.00 uur.

REGIOMORGEN BOND VAN VROUWENVERENIGINGEN

De Bond van Vrouwenverenigingen houdt een regiomorgen op dinsdag 15 oktober in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kootwijkerbroek (Kosterijweg). De aanvang is om 9.30 uur (inloop vanaf 8.45 uur). Ds. A. Verschuure zal spreken over: 'De rode vaars' (Numeri 19). De leiding berust bij ds. G. Beens.

Tijdens de pauze is er gelegenheid schriftelijke vragen te stellen, die door ds. Verschuure zullen worden beantwoord. De collecte is na aftrek van de gemaakte kosten bestemd voor de vakantieweken voor mensen met een beperking, die door de Vrouwenbond georganiseerd worden. In de pauze is er een stand van het leduurfonds. Na afloop is er gelegenheid uw meegebrachte lunch te nuttigen.

Het is fijn om te weten op hoeveel personen we kunnen rekenen. Wilt dit vóór 10 oktober doorgeven aan de presidente van de vereniging 'Bid en werk' te Kootwijkerbroek: mevr. A. Westerlaken-Ouwendorp, e-mail: pjwesterlaken@kliksafe.nl of tel. 0342-745234. Ook wanneer u als vereniging niet in de gelegenheid bent om te komen, vragen wij u dit aan haar door te geven.

DE SAAMBINDER OP INTERNET

Sinds deze week heeft De Saambinder een eigen internetsite: <http://desaambinder.nl/new/> Via deze site kunt u adreswijzigingen doorgeven, nieuwe abonnees aanbrengen en andere informatie over ons kerkblad vinden. We verwachten dat deze site in een behoefte voorziet.

Namens het deputaatschap ter behartiging van de belangen van De Saambinder, B. Agteresch, secretaris

Kerkdiensten

ZONDAG 6 OKTOBER 2019

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonnevelt; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. B. Labee; Amsterdam 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 en 15.30 uur stud. P.C. Vlot; Barendrecht 10.00 en 15.30 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Bodegraven 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 17.00 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. J. Driessen; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Eindhoven 10.00 en 15.00 uur stud. P.J. de Raaf; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuisen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur ds. W. Visscher; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. W. Visscher; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 19.00 uur ds. M.H. Schot; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. W. Silfhout; Haamstede 19.15 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 ds. C. Hogchem en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Hoofddorp 18.00 uur ds. P. Mulder; Houten 19.00 uur ds. W. Harinck; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Lelystad 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Lisse 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 9.30 en 18.00 uur ds. A. Verschuure; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse;

Mijdrecht 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Moerkapelle 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Naaldwijk 18.30 uur ds. M. Joosse; Nieuw-Beijerland 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nisse 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterland 14.30 uur ds. M. Blok; Oostkapelle 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Poederloij 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poortugaal 15.00 uur ds. G. Pater; Poortvliet 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Puttershoek 14.30 uur (H.D.) ds. J. van Rijswijk; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. Sonnevelt; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sint Philipsland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. P. Mulder; Spijkenisse 14.30 uur ds. G.J. Baan; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. A. Verschuure; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Tholen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur stud. P.C. Vlot; Uddel 10.00 en 18.30 uur stud. J. Beens; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. B. van der Heiden; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaarding 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. D. de Wit; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 15.30 uur ds. G. Heijkamp; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Wolphaartsdijk 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. C. van Krimpen en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Zeist 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Zoetermeer 19.00 uur ds. H. Brons; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 8 OKTOBER 2019

Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Kortgene

19.30 uur ds. B. van der Heiden; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Sprang-Capelle 19.30 uur (H.D.) ds. E. Bakker; Uddel 19.30 uur (GBS-dienst) ds. B.J. van Boven.

WOENSDAG 9 OKTOBER 2019

Aalst 19.30 uur ds. M. Karens; Barendrecht 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Berkenwoude 19.30 uur stud. P.J. de Raaf; Boskoop 14.30 uur (huw.bev.) ds. J.J. Tanis; Brakel 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens; Drachten 19.30 uur ds. S.W. Janse; Hoogvliet 19.45 uur ds. W. Harinck; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 12.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Mijdrecht 19.30 uur ds. G. Pater; Nisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Oud-Beijerland 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. G. Hoogerland; Puttershoek 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Soest 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Stolwijk 19.30 uur ds. J. van Laar; Uddel 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Waardenburg 19.30 uur ds. W. Mouw; Zwolle 19.30 uur ds. M. Joosse.

DONDERDAG 10 OKTOBER 2019

Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Sonnevelt; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur stud. L. van der Kuijl; Dordrecht 13.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. D. de Wit; Rijssen-Zuid 14.15 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur (huw.bev.) ds. G.J. Baan; Woerden 15.45 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Yerseke 14.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

VRIJDAG 11 OKTOBER 2019

Terneuzen 13.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Zippro.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 6 OKTOBER 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. G. Baan en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 13.00 (Bijbeluur) en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 11.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 18.30 uur stud. P.J. de Raaf.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GL Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom op onze post. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 - 15.00 uur.

Tel. 072-5129195 email info@bijdebronalkmaar.nl
nl website www.bijdebronalkmaar.nl

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. 020-6227742 / 06-83571391 Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomsten zondags 10:30 uur en 17:00 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost. Openingsdagen: dinsdag t/m zaterdag 10:00-12:00 en 12:30-15:30 uur. Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Mevr. A.G. Aangeenbrug-Westerink: boeken@bijsimondelooier.nl

Breda:

Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda
Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl
Openingsdagen: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur
Voor actuele informatie:
www.inloopdelichtboei.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kringloopwinkel en Inloophuis "Bij de Tijd" Hoofdstraat 88, 7811 ES Emmen. Openingsdagen: Elke dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10.30 - 16.00 uur en elke woensdag en donderdag van 13.00 - 16.00 uur. Tel. 0591 - 653915 www.bijdetijdemmen.nl

Den Haag:

Inloopcentrum 'Het Kompas', Keizerstraat 179, Den Haag. De openingsdagen van de inloop zijn op dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10.30 uur tot 15.30 uur; tussen de middag is de inloop gesloten van 12.30 tot 13.30 uur. De inloop is op woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur, soms ook op donderdagmiddag. U bent van harte welkom. Nadere informatie: www.kompasscheveningen.nl; u kunt ons ook bellen 070 2050008. Per e-mail: denhaag@bijbelcentrum.nl

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Op vakantie in Friesland? Maak kennis met het evangelisatiewerk in Leeuwarden. In het inloophuis ligt er ook een prachtige wandelroute door Leeuwarden tegen een kleine vergoeding voor u klaar. Welkom in onze inloop, die geopend is op

donderdag, vrijdag en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Bekijk ook eens onze website: www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:

Evangelist A. van Setten; protestants centrum "De Bron", Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m donderdag van 13.00-16.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruijme: Offenbachstraat 105 Tilburg; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 u. Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend van dinsdag t/m donderdag van 14.00-17.00 u. U bent van harte welkom.

Utrecht/Leidsche Rijn:

Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht. Wilt u meer weten over ons werk in de wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Psalm 115:1

Op zondag 22 september j.l. mochten wij in Werkendam ons 25-jarig ambtsjubileum gedenken met de woorden uit Psalm 71:17-18. Een herdenken van Gods trouw, met een danklied en een smeekgebed. En dat op de plaats, waar onze geliefde vader ds. J. Karens ons als Dienaar van het Goddelijke Woord heeft bevestigd en waar we door Gods onbegrijpelijke goedheid 23,5 jaar mochten dienen. We ontvingen heel veel blijken van meeleven en hartelijke wensen, per kaart, brief of email. Hiervoor onze hartelijk dank!

De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.

Middelburg, Fam. ds. M. Karens

www.scheurfotokaarten.nl

Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid. Een scherpe prijs voor de verkoop op uw eigen vereniging en/of goede doel. info@scheurfotokaarten.nl
0317-616735 / 06-51564461

Uw woning in Veenendaal, Achterberg, Rhenen, Renswoude, Ederveen of omgeving goed verkopen?

Maak een vrijblijvende afspraak voor een gratis verkoopadvies met waardebepaling en scherpe offerte!

Zandstraat 61
3901 CK Veenendaal
0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Te huur in BARNEVELD: Modern appartement van 61 m2 met eigen parkeerplaats, berging, balkon en airco. Per direct beschikbaar. 06-47686971

Mediation of bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

- HULPVERLENING**
o.a. somberheid, gezin of relatie, rouw, angst, trauma, seksueel misbruik
- COACHING**
o.a. burnout, zelfbeeld, grenzen AD(H)D, narcisme, identiteitsontwikkeling
- TRAINING**
o.a. DISC. Houd me vast, KIDS, weerbaarheid, negatief zelfbeeld
- TOERUSTING**
o.a. kerkenraden, verenigingen, onderwijs, zorg, bedrijven

010- 7 411 411 info@praktijkdenuij.nl
www.praktijkdenuij.nl

Vanuit de aanvullende verzekering worden u en uw kinderen veelal gedeeltelijk vergoed door de ziektekostenverzekeraars en ProLife. De praktijk is vrijgesteld van de eigen bijdrage.

Nieuwewerk aan den IJssel – Barneveld – Yerseke

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 – 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 – Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

ISRAELREIS DV 2 -6 maart.

Jeruzalem, Galilea, Dode Zee. €450,-
ZION REIZEN. Tel. 06 -20857531.

Huize Rehoboth

Kootwijkerbroek

Wonen in Huize Rehoboth?

Nog **1** appartement beschikbaar

Oppervlakte: 61 m²

- ✓ Huurprijs ca. € 680,- per maand (excl. servicekosten)
- ✓ Uitgaande van de Ger. Gem. van Kootwijkerbroek
- ✓ Direct beschikbaar

Bel 06 20 40 42 42 (Henk van Ee) of bekijk het beschikbare appartement op de website:

www.huizerehoboth.nl

Wordt er in uw kerk aan nieuw meubilair gedacht? Zijn er bouw- of verbouwplannen?

HOEKMAN levert door het hele land!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

BEZOEK ONZE GROTE VERKOOP VAN
HOEDEN, BARETTEN EN ACCESSOIRES

WOENSDAG 9 OKTOBER VAN 10:00-17:00

IN K.C. MARANATHA, KERKSTRAAT 57, OUD-BEIJERLAND

DÉ HOEDENWINKEL VAN BARENDRECHT E.O.

ZIEDEWIJDSEDIJK 15, BARENDRECHT

geopend op: dinsdag, donderdag en zaterdag

voor meer informatie:

WWW.ALCHOEDEN.NL TEL: 0180 62 17 48

ICHTHUS
UITVAARTZORG

Uitvaartleider
Sjaak Janssen

Uitvaartleider
Gert van der Vliet

☎ 085 023 97 90

🌐 www.ichthusuitvaartzorg.nl

Vakantie terugverdienen?

www.diskoffer.nl

vakanties met zondagsrust

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

HART VOOR KINDEREN EN JONGEREN?

...dan zoeken wij jou!

0,8-1,0 fte

Solliciteer
— bij de —
Jeugdbond!

jeugdwerkadviseur kinderwerk en opvoeders

Het -12 jeugdwerk in de gemeenten groeit nog steeds. Er is veel belangstelling voor de bondsdagen en toerustende activiteiten, zoals een cursus Vertellen. Daaraan lever jij jouw eigen bijdrage vanuit je affiniteit met kinderen!

Daarnaast coördineer je voor het deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs (KGJO) de toerusting van opvoeders en begeleid je dit werk inhoudelijk. Daarvoor heb je een pedagogische basis nodig!

Kijk voor meer informatie op

www.jbgg.nl/vacature

verbindt jongeren

Nieuw! - deel 2

Ds. J. de Kok:

Woorden
uit de
Heidelbergsche
Catechismus
eenvoudig
toegelicht

Prijs € 17,50

ISBN: 978-90-70697-55-6

Nog beperkt voorradig:
... dit onderwijs ontvang' deel 1: € 16,95

Een uitgave van:

DRUKKERIJ & BOEKHANDEL
VAN VELZEN B.V.

Dorpstraat 83 - Krabbendijke - Tel. 0113-506173
E-mail: ljmeuwesen@velzenbv.nl

Ook leverbaar bij de onder ons bekende boekhandels

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38

vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

*Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen*

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

Voor woonzorgcentrum Elim
zijn wij op zoek naar een

Elim Barneveld

Manager Zorg

gebied Midden

Creatieve en ondernemende verbinder

Je bent in jouw gebied de ambassadeur van woonzorgcentrum Elim die in samenwerking met collega managers zorg de organisatie positioneert in een veranderende zorgmarkt. Kwaliteit van zorg, gemotiveerde professionals en gezonde bedrijfsvoering, staan bij jou voorop. Je onderschrijft de zorgvisie van woonzorgcentrum Elim en bent lid van één van de reformatorische kerken.

PANDION

Geloof in LEIDERSCHAP

Kijk op www.pandionleiderschap.nl
of neem contact op met
Bernhard Kok, 06-57592035

Uitnodiging

Alle kinderloze echtparen, maar ook hun familieleden, vrienden en ambtsdragers nodigen wij van harte uit voor onze open bijeenkomst op D.V. zaterdag 2 november 2019 in het schoolgebouw van de Gomarus SG, Hoefslag 11 te Gorinchem. Inloop 14.15 uur, opening 14.45 uur.

Ds. W.M. Mulder verzorgt de inleiding, een moeder deelt haar ervaringen. Hartelijk welkom!

Een kind, geen kind
Mijn kinderen kinderloos

Revoke wil echtparen met een onvervulde kinderwens ondersteunen door Contact, Voorlichting en Bezinning.

Voor meer informatie
kijk op www.revoke.nl, mail
naar aanmelden@revoke.nl
of bel 0318 - 45 65 87.

Onesiforus

NEDERLANDSE STICHTING
VOOR CHRISTELIJKE HANDEIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie.

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op:
NL36 RABO 0354 2210 00 of
NL76 INGB 0004 1778 00
t.n.v. "Onesiforus"

Bestuur:
dr. W.J. op 't Hof (voorz.)
W.A. Barth (secr.)
ds. A. den Hartog
G. Hop
J. B. Philibert
C. Vos

Comité van aanbeveling:
Ds. G. Gerritsen
Ds. D. Heemskerk
Ds. J. Roos

Adviescommissie:
mr. drs. S. Visser
F. Bouman
D.C. van der Ploeg

Aanvragen en informatie:
www.onesiforushulp.nl

p.a. Weegje 2 | 3295 CT | 's Gravendeel | info@onesiforushulp.nl

Huize ds. W.H. Blaak

Stichting Huize ds. W.H. Blaak, een kleinschalige woonzorgcentrum, uitgaande van de OGG

GELDERMALSEN is op zoek naar VERZORGENDE-IG/EVV'er voor FULL-TIME/PART-TIME. Meer info: bel Aaltje: 06-12776286 of Heidi: 06-15488921. Solliciteren: verzorging@huizeblaak.nl.

www.villaweijpoort.nl

Uw adres voor **bijeenkomsten** zowel zakelijk als privé.
Ook mogelijkheden voor **tijdelijk wonen**.

ZARA BEGRAFENISSEN HUGO VAN CAMPEN

CHRISTELIJKE UITVAARTZORG
GEEN CREMATIES

06 382 00 380

WWW.ZARABEGRAFENISSEN.NL
VEENENDAAL E.O.

Psalmsangavond

Zaterdag 5 oktober - 19.30 uur | Capelle aan den IJssel | Huig van der Knijff (orgel), ds. A. Verschuure (leiding)

Op weg naar zelfstandigheid: loslaten, vasthouden of los-houden?

Voor ouders van kinderen en jongeren met autisme of gedragsproblemen |
Woensdag 9 oktober - 19.45 uur | 's-Gravenpolder | W. Klaassen
Donderdag 10 oktober - 19.45 uur | Apeldoorn | K. Post

Psalmsangavond met bovenstem

Zaterdag 12 oktober - 19.00 uur | Amersfoort | Pieter Heykoop (orgel), Piet Baarsen (bariton), ds. W. Visscher (leiding)

Ontmoetingsdag

Voor jongeren die het PrO volg(d)en
Zaterdag 26 oktober - 10.00 uur | Barneveld

Psalmsangavond met bovenstem

Zaterdag 26 oktober - 19.30 uur | Zaltbommel | André Nieuwkoop (orgel), Bovenstemgroep Bommelerwaard en Bovenstemgroep Waddinxveen, ds. H.J. Agteresch (meditatie)

Enzaamheid

Voor mensen met een lichamelijke beperking en hun familieleden
Zaterdag 16 november - 14.30 uur | 's-Gravenpolder | ds. M. Blok

Concert

Zaterdag 16 november - 19.30 uur | Amersfoort | chr. Mannenkoor Stereo o.l.v. Harm Hoeve, chr. koor Jigdaljahu o.l.v. Bert Noteboom, Marco den Toom (orgel), Lennart Morée (vleugel), ds. F. van Binsbergen
Reserveren verplicht. Dit kan via www.jigdaljahu.nl en stereogemuiden.nl

Tel uw zegeningen: uitgeteld of net begonnen?

Voor ouders van kinderen met een visuele beperking
Zaterdag 23 november - 10.00 uur | Gouda | Pieter de Ruijter

Ken je grenzen

Voor mensen met een visuele beperking en hun partners
Zaterdag 23 november - 10.00 uur | Gouda | Margot Kortman

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl • www.helpendehanden.nl

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ **Horssen bv**

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

DE VLOERENKONING.NL

leveren & vakbekwaam leggen van de
betere PVC, laminaat, Parketvloeren.
Gratis thuisdemo: 06-19557166

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABC CONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

kina

begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel
J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

BBV

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begrafenissen
in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermuldenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

www.barneveldsebegravenisvereniging.nl

Houtsnijwerk.nl
Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de
datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, beri-
chten en advertenties zonder overleg aan
te passen, in te korten of zonder opgave
van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

De drie R's

'Mam, moet ik nu al naar bed? Ik heb nog helemaal geen zin', zegt Norah. 'Het is echt tijd, morgen heb je weer een hele dag school. Het is belangrijk dat je dan goed bent uitgerust'. Norah moppert nog even, maar gaat dan toch naar boven.

Weet je, ik ben ook zo'n moeder. Ik houd van de drie R's. Zal ik ze je eens uitleggen? Ze komen al uit grootmoeders tijd: rust, reinheid en regelmaat.

Rust. Misschien ga jij ook niet graag naar bed. Maar ieder kind heeft genoeg slaap nodig. Anders word je oververmoeid. Probeer ook overdag tot rust te komen. Speel zoveel mogelijk lekker buiten. Dat is ook rustgevend en gezond. In plaats van bijvoorbeeld achter de computer te zitten of met een mobiel bezig te zijn. Dat zijn ongezonde prikkels. Die maken je hoofd onrustig.

Reinheid. Misschien heb je geen zin om steeds weer je handen te wassen en regelmatig te douchen. Je zou het gerust eens willen overslaan. Maar God is een God van orde. Dat wil zeggen dat Hij wil dat jij er geen rommeltje van maakt. In huis of in je slaapkamer niet. Zorg dat je lichaam er verzorgd uitziet.

Regelmaat. Het is goed als er thuis regels zijn. Er zijn vaste tijden dat er gegeten wordt en dat je naar bed gaat. Dat er afspraken gemaakt worden. Als je bijvoorbeeld te laat thuiskomt, zijn je ouders daar niet blij mee. Want afspraak is afspraak. En als je dan straf krijgt, weet je ook dat je dit verdiend hebt.

Mopper maar niet meer. Je ouders, als je ze nog mag hebben, houden heel veel van je. Daarom willen ze goed voor je zorgen. Met rust, reinheid en regelmaat. Dat is ook de opdracht die de Heere ons geeft: Onze naaste (ook je kind of kinderen) liefhebben als jezelf. En God boven alles!

ELSKE WAARHEEN?

WE WONEN NU AL RUIM EEN
HALFJAAR BIJ OPA EN OMA EN ELKE
DAG LIJKT HET WEL FEEST.

Als ik samen met oma ben, vertelt ze veel over mama. Ze zegt dat ik precies op haar lijkt. Het zijn de liefste opa en oma van de hele wereld. Papa vindt het hier ook fijn. En toch is hij soms wel eens stil. Toen papa en ik nog samen waren, mocht ik altijd uit de Bijbel lezen en ik ging op een christelijke school, maar papa zelf geloofde niet in de Heere. Opa en oma wel. Ik ga nu ook met hen mee naar de kerk. Papa niet. Dit is het enige verdrietige wat er nog is.

Elske stopt. Wat heeft ze een eind geschreven! Zomaar opeens weet ze niets meer. Ze doet het dagboek dicht, doet het knipje op slot en stopt het sleuteltje in haar pennenbakje. Ze legt haar dagboek op de boekenplank. Wanneer zal ze er weer in schrijven? Morgen?

Ze kijkt naar buiten en ziet hoe de zon langzaam ondergaat. Wat is het hier mooi! Ze gaat nog een poosje naar beneden, gezellig met oma kletsen en dan zal het zachtjes aan wel bedtijd worden. Zacht zingend loopt Elske de trap af.

Elske en Heleen fietsen over de zonnige dijk. Ze zijn op weg naar het kleine huisje van juffrouw Baan. Elke veertien dagen brengen ze er tien eieren.

'Wat zal ze nu weer hebben?' vraagt Heleen lachend. 'Niks! Als ze nu nog wat heeft, nou, dan weet ik het niet meer. De eieren zijn niet te groot en niet te klein. Het is mooi weer, niet te koud en niet te warm. Het waait niet. We vegen onze schoenen en ik zal niet druk praten'. Lachend hoort Heleen alles aan. Juffrouw Baan heeft altijd op- en aanmerkingen.

Ds. Labee over:

Verloren zondaar voor God

Hoe leert God mij toch zien dat ik verloren lig? Wordt dat bij een heldere slag bekend in het hart of kan dat ook geleidelijk?

Zondaar voor God worden

Een tobrende lezer liet zich even in het hart kijken en graag schrijven we iets over deze dingen. Overigens niet met de gedachte dat we iets kunnen bewerken. Want er is en blijft een Godswonder nodig. 'Zónder ons, (in ons) belijdt Dordt immers! Niemand is bij machte zichzelf verloren zondaar voor God te maken. Geen predikant of ouderling kan een gemeentelid

daar brengen. Alleen de almachtige kracht van God kan een stenen hart wegnemen en een vlesens hart schenken. Tegelijk moeten we nadrukkelijk stellen, dat dit feit niets van onze verantwoordelijkheid afdoet. De brieveschrijver zoekt de oorzaak bij zichzelf en belijdt dat de genadetijd zo wordt opgeslokt, roepstemmen zo koud laten en het gebedsleven zo slordig is. Bij tijden spreekt het geweten en drijft de nood weer uit tot God. Maar het komt niet verder...

Het is Gods gewone weg om - voor het bewerken van dit genade-wonder - *middelen* te gebruiken. Hij werkt het 'zondaar worden voor God' door Zijn Woord en Geest. Onze Heidelbergse (zd. 2) zegt dat Christus ons Gods heilige wil leert in de hoofdsom van de wet. Als we die wet in haar eisen leren kennen, zien we Christus niet, maar wel wie we zelf zijn. Dan wordt de bange vraag geboren, die we lezen in zondag 5 (vr. 12): 'Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben, is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?'

Bij David zien we dat hij (opnieuw) zondaar voor God wordt als de profeet Nathan tot hem komt met het voorbeeld van de rijke die het ene oeilam van de arme stal. Als een heldere slag was de uitgestoken vinger en de boodschap van God: 'Gij zijt die man!' Dáár werd David zondaar voor God. Saulus van Tarsen werd verloren zondaar voor God, toen Christus riep: 'Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?' Het is niet de uitwendige roeping die een mens zondaar voor God maakt. Hoe welmenend en ernstig die roeping ook is. Maar gaat om de *inwendige* roeping door Geest en Woord in een zondaarshart.

Als de vraagsteller oppert of het ook geleidelijk kan, wijzen we op de verloren zoon uit de gelijkenis van de Zaligmaker. Deze jongen begon 'gebrek te lijden' en kwam tenslotte tot de bekende woorden: 'Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u' (Luk. 15:18). Zo kan de Heere steeds meer ontdekken aan de hardheid van het hart en de zondigheid van het natuurlijke bestaan. De Heere geve de vraagsteller *door Woord en Geest* dat het een onhoudbare zaak zou worden en dat diezelfde wet die het doods vonnis openbaart, ook zou zijn als een tuchtmeester tot Christus.

Zondaar voor God zijn

Het dacht ons goed om nog iets meer te schrijven over dat 'verloren zondaar zijn voor God'. Elk woord in deze uitdrukking heeft een diepe klank. Men moet zondaar worden *voor God*. Judas werd wel zondaar maar nooit voor God. In de zaligmakende overtuiging door de Heilige Geest wordt niet het geweten verwond, maar wordt het *hárt* verbrijzeld, vermurwd en verbroken. Dan gaat een mens zien tegen Wie hij gezondigd heeft: tegen een heilig, rechtvaardig en goeddoend God! En dat maakt de zonde zo bitter en hatelijk. Zondaar voor God worden, wil ook zeggen dat men *zichzelf* gaat zien als wetsovertreder. Er zijn mensen die heel hun leven bezig zijn met de zonden van land en volk, kerk en staat, maar zelf altijd 'buiten schot' blijven. Een zondaar moet ook *verloren* zondaar voor God worden. Dan gaan we God rechtvaardigen, al zou Hij nooit meer naar ons omzien. Tenslotte, verloren zondaar voor God worden is niet de grond van de zaligheid. Het is wel de *wég*, om een gepast voorwerp te worden voor de Persoon en het werk van de Zaligmaker.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.